SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 39, П'ЯТНИЦЯ, 26 ВЕРЕСНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 39, FRIDAY, SEPTEMBER 26, 2014 $2.00

ТЕМА ДНЯ

Непопулярний закон про Донбас

Петро Часто

Жоден з попередніх президентів України за свої перші 100 днів на чолі держави не підпадав під таку гостру критику, як Петро Порошенко. Але ж жодного з його попередників й не спіткав такий фатальний виклик, як роздмуханий путінською Москвою антиукраїнський тероризм на Донбасі, відверта і все аґресивніша участь у ньому російського війська і критична близькість до повномаштабної українсько-російської війни.

Тому перш ніж дорікати П. Порошенкові за „м'якотілість", „компромісність", „угодівство", треба було б поставити поряд з ним усіх чотирьох найвищих очільників України, котрі залишили по собі цей страшний спадок – неготовність держави захистити свою суверенність, своє право на життя.

Воскресши з вогнів Революції гідности, Україна нині – країна духу, духовної висоти і сили. Тим часом нице московське варварство накочується на нашу націю долом, поземом, тому й опір треба йому ставити на цьому ж рівні – на рівні сучасної зброї, на рівні керованої талановитими і самовідданими командирами української армії. Героїчної самопожертви добровольчих батальйонів замало для перемоги – замало, навіть якщо вся Україна підніметься на партизанську війну: будуть нові герої, нові „Небесні сотні" і небесні тисячі, але проти ворожих ракет, танків і літаків треба виставити свої ракети, танки і літаки, а не мисливські рушниці чи хоч би й кулемети.

Війна – не український вибір. Проблема в тім, що знахабнілий імперський реваншизм не залишає Україні ніякого вибору. Неможливо обернутися до московського аґресора спиною, заплющити очі і впевняти себе, що мир – кращий, ніж війна. Це всі знають. Але історії багатьох країн вчать, що є такий поганий мир, котрий неминуче веде до війни.

Сьогодні Президент України викликає на себе масову критику з огляду на нібито його схильність саме до такого „поганого миру". Чи має якісь підстави це звинувачення?

16 вересня Верховна Рада ухвалила поданий П. Порошенком законопроєкт „Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей" – тобто у районах, окупованих сепаратистськими бандами.

Закон справді, м'яко сказавши, дивний. Сепаратисти, ця кривава рука Москви на українському сході, закріпившись на клаптиках двох областей і через бездарність українських генералів об'єднавши ці клапті в „республіці Новоросія", раптом дістають з рук Києва на трирічний термін „особливий статус" – можливість обрати органи місцевого самоврядування, створити свою „народну міліцію", право на „транскордонне співробітництво" з сусідніми російськи-

(Закінчення на стор. 8)

Президент Петро Порошенко промовляв у Конґресі США

ВАШІНҐТОН. – 18 вересня Президент України Петро Порошенко виголосив полум'яну промову перед обома палатами Конґресу США. „Україна цінує американські ковдри, прилади нічного бачення і сухі пайки, проте виграти війну ковдрами неможливо", – цитують його світові засоби масової інформації.

Весь виступ українського провідника можна звести до п'яти головних тез.

1 Про міжнародну систему безпеки: „Аґресія проти України стала одним з найгірших наслідків аґресії в світі. Міжнародна спільнота постала перед страшною кризою безпеки. Зараз ми стаємо свідками нової спроби розподілу світу. Україна – в центрі цієї спроби. Результат сьогоднішньої війни визначить, чи будемо ми змушені прийняти страшну і темну Европу як частину нового світу".

2. Про співпрацю з США: „Закликаю США дати Україні особливий статус з безпеки, що відображав би найвищий рівень взаємодії з країною, яке не є членом НАТО".

3. Про санкції проти Росії: „Прошу, щоб США були сильними та стояли на підтрим-

(Закінчення на стор. 10)

Президент України Петро Порошенко виступає у Конґресі США 18 вересня. (Фото: Адміністрація Президента України)

Сергій Квіт розповів про зміни в Україні

Учасники зустрічі у Випані (зліва): професор-емерит Ратґерського університету Тарас Гунчак, Міністер освіти і науки в Україні Сергій Квіт, голова УККА в Моріс-кавнті Михайло Козюпа. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – На запрошення Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Моріс-кавнті (голова Михайло Козюпа) та Комітету мистецтва, культури і освіти Українського Американського культурного центру Ню-Джерзі (голова д-р Марта Лопатинська) 12 вересня у залі цього центру зустрівся з громадою у залі цього центру Міністер освіти і науки України, президент Національного університету „Києво-Моги-

(Закінчення на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Ситуація в зоні АТО

КИЇВ. – 23 вересня впродовж дня терористи здійснили невдалі спроби штурмів опорних пунктів у районі Авдіївки та поблизу села Нікішине на Донеччині. Усі напади було відбито, терористи зазнали втрат. Також було зафіксовано обстріли блькопостів та позицій українських військових, у тому числі – на Донецькому летовищі. Загиблих серед українських військових за добу немає. Також триває звільнення українських військовослужбовців, які перебували у заручниках. Усі вони отримують психологічну та медичну допомогу. На прикордонні здійснюється передислокація російських військ. Також російська сторона продовжує підготовку бойовиків у військових таборах на своїй території. *(„Укрінформ")*

Понад 122 тис. переміщених осіб

КИЇВ. – Міжвідомчий координаційний штаб повідомив 22 вересня, що майже 52 тис. жителів сходу України вже повернулися до рідних домівок. Загальна кількість громадян України, які переселені з Автономної Республіки Крим та Севастополя до інших реґіонів складає 16,850 осіб. З теренів антитерористичної операції до інших реґіонів переселено 105,437 осіб. Найскладніша ситуація щодо розміщення громадян та їх життєзабезпечення складається у Києві, Запорізькій, Дніпропетровській, Харківській, Одеській, Полтавській, Київській та Львівській областях. Найменше розселених у Тернопільській, Волинській, Рівненській та Закарпатській областях. „Укрзалізниця" забезпечує щоденне курсування пасажирських поїздів для перевезення переміщених осіб. Уряд здійснює пошук приміщень для тимчасового розміщення жителів сходу України. При Адміністрації Президента України створено Координаційний центр з надання допомоги усім постраждалим. *(„Укрінформ")*

Бойові комендатури на Донбасі

ЛЬВІВ. – Відіслання бойових комендатур прикордонників у зону бойових дій розпочали 23 вересня на Львівщині. Військовослужбовці повністю забезпечені засобами захисту, теплим одягом та зброєю. На місці охоронці кордону отримають важке озброєння. Ці підрозділи укомплектовані мобілізованими та добровольцями, а керівництво здійснюють кадрові офіцери. Протягом двох місяців вони проходили вишкіл на полігонах під керівництвом офіцерів, які вже побували у зоні АТО. *(„Укрінформ")*

Фармери самооподаткувалися

ПОЛТАВА. – 22 вересня фармери Полтавщини прийняли рішення оподаткувати кожен гектар оброблюваної землі, аби зібрати для потреб армії 30 млн. грн. Розмір податку – 50 грн. з кожного гектара до кінця місяця і ще 200 грн. до кінця року. Запропонуава добровільний самообклад голова Асоціяції фармерів і приватних землевласників „Відродження Полтавщини" Віктор Галич на з'їзді у Миргороді. Асоціяція фармерів на армійський рахунок перезаказала вже 1.6 млн. грн. Раніше В. Галич організував у Миргороді Центр допомоги переселенцям зі сходу України. *(„Укрінформ")*

Бі-Бі-Сі змінила дизайн

КИЇВ. – Сайт Бі-Бі-Сі Україна змінився, щоб зробити матеріяли більш доступними. Відтепер сайт будується на адаптивному дизайні. Це означає, що більше не буде окремих версій сайту для мобільних і настільних пристроїв. Замість цього сайт сам буде адаптуватися до параметрів пристрою і доступної швидкости з'єднання. Сайти з адаптивним дизайном швидше завантажуються і краще працюють на мобільних пристроях. Дизайн також дозволяє додавати додаткові елементи і дає можливість поліпшувати проєкт в майбутньому. Старі технології, як Windows Media Player, більше не підтримуються, але з'являються нові можливості для відтворення авдіо і відеоконтенту. Перехід від старого сайту на новий станом на 23 вересня ще не завершено. *(Бі-Бі-Сі)*

ТОЧКА ЗОРУ

Німецька бомба під фундаментом Европи

Серед впливових політичних, громадських, культурних діячів сучасної Польщі Україна має багато щирих друзів і прихильників. До них безперечно належить і відомий польський історик, публіцист, колишній депутат Европарляменту Павел Залевський, один з ініціяторів поглиблення партнертства між Польщею і Україною. Нижче вміщуємо роздуми цього проникливого автора, присвячені Україні, її европейському виборові і реальним перешкодам на цьому шляху.

Путінська армія, вторгаючись в Україну, насправді вторгається в саме серце Европи. Ця війна зачепить Европейський союз набагато глибше і більше, ніж просто загрозою аґресії на його східньому кордоні. Европейський союз після розширення на Схід і після прийняття Лісабонського договору отримав нову формулу глибоко інтеґрованого співтовариства, засновану на припущенні, що віднині вся Европа ґарантовано убезпечена. Безпека є однією з головних цінностей для кожної країни. Заради безпеки будь-яка країна готова піти на найсуворіші обмеження. Донедавна була свята віра, що, у розумінні Френсіса Фукуями, історія цієї частини світу направду скінчилася.

Політика Володимира Путіна повинна розвіяти ілюзію деяких західніх високопосадовців, що зі Сходу віятимуть тільки дружні та теплі вітри. В результаті маємо розділений Евросоюз: безпечна Західня Европа, з якою В. Путін хоче домовлятися, а також Центр і Схід, що знаходяться під великою загрозою аґресивної політики Кремля. Змісту цієї небезпеки ніхто не повинен недооцінювати. Одна зі стратегічних цілей В. Путіна – це забезпечення інтересів російських громадян, які проживають за межами Росії, що закріплено в офіційних документах. Цим стверджується дозвіл на використання військової сили за кордоном для досягнення тієї мети. У країнах Балтії російська меншина, подібно до Донбасу, може в будь-який час „відчути" себе переслідуваною та пригнобленою.

Виходить, що в разі надзвичайної ситуації навіть членство в НАТО не є достатнім для запевнення безпеки. Щоправда, пляни оборони в разі аґресії існують, але їх втілення буде тривати досить довго, що може виявитися програшним з військової точки зору. У випадку інтервенції, поки буде розгорнута оборона, держави східнього фланґу НАТО ризикують бути захопленими Росією. У цій ситуації очікування щодо розміщення в нашій частині Европи великих військових баз Оборонного альянсу були заблоковані державою Німеччина. Основна відповідальність за ситуацію в Східній Европі зараз лягає на державу, яка, крім того, є найбільш залучена до пошуків політичного рішення конфлікту на Сході.

Безпека в Европі має подвійні стандарти саме тому, що країни Західньої Европи, особливо Німеччина, не хочуть зміцнювати країни Сходу. Запровадження різних стандартів безпеки створює внутрішню напруженість, що ускладнює належне функціонування інтеґрованого політичного организму ЕС. Це удар по ідеології співтовариства, в якому кожен поступається чимось на користь інших, але в підсумку виграє. У безпекових питаннях не можна іти на компроміс. Він просто існує чи ні. Це бомба зі швидким запалом, що закладена під фундамент цілої Европи. Важко відповідати логіці Співтовариства в решті важливих питань, коли Захід на чолі з Берліном поступається у пріоритетних питаннях безпеки. Німеччина з початку епохи Ґерґарда Шродера поступово перетворювалися з провідника цілого нашого Співтовариства у наддержаву, скасовуючи попередню логіку ЕС, вибираючи шлях одного самотнього „колоса". Провідна країна, що прагне розвивати спільні з іншими державами-членами ЕС рішення, і часом задля цього її керівництво має бути готове принести в жертву власні національні інтереси. Нову логіку зформулював канцлер Ґ. Шродер ще в 2001 році. Він вважав, що Німеччина повинна розглядатися, як будь-яка інша держава світу, і має право переслідувати свої національні інтереси, навіть вступаючи в конфлікт з інтересами інших европейських партнерів. При цьому Німеччина ніколи не могла довгий час нав'язувати свою волю іншим. До цих пір окремий проєкт Німеччини як наддержави зазвичай закінчувався війною, яку Німеччина зазвичай програвала.

Відхід з поста канцлера привів Ґ. Шродера до особистої ролі найманця і прес-секретаря В. Путіна в Европі, і Німеччину зв'язали російські мережива залежности, що їх росіяни впродовж багатьох років ткали навколо німецького бізнесу і політики. Хоча ця логіка була пом'якшена за Канцлера Анґели Меркель, зовсім не випадковість, що сьогодні Міністер закордонних справ Німеччини, близький друг Ґ. Шродера, – Франк-Вальтер Штайнмаєр, що під час канцлерства Ґ. Шродера був керівником адміністрації його уряду.

Є низка обставин, котрі спричиняють те, що, незважаючи на міцніші торговельні стосунки між Польщею та Німеччиною, ніж Німеччини з Росією, Кремль має вирішальний голос. Товарообіг польсько-німецького ринку складається в основному з товарів виробництва малих і середніх підприємств, натомість товарообіг Німеччини у взаєминах з Росією є в основному в руках кількох найбільших німецьких корпорацій. У наглядових і робітничих радах цих корпорацій присутні, серед інших, політики і члени профспілок. Вони безпосередньо пов'язані з правлячою Соціял-демократичною партією Німеччини. Як це не парадоксально, саме ця партія стала виразником інтересів найбільших корпорацій, залежних від Росії. Ці прості механізми призводять до того, що німці можуть здати своїх европейських партнерів в руки В. Путіна і привести до розпаду Европейського союзу, чого навіть західня частина ЕС може не пережити.

В. Путін ефективно призвів німців до шизофренії: з одного боку, ми закликаємо до інтеґрації зовнішньої політики ЕС і говоримо про посилення санкцій проти Росії, з іншого – явні ознаки, що коли справа доходить до прийняття важливих рішень, Росія є більш важливою для Німеччини, ніж Україна, і що станеться з Україною, є менш важливим, ніж перспектива ведення бізнесу з росіянами.

Що призвело до того, що німецька компанія „Рейнметал", як у 1920-1930-их роках, будує сучасний полігон в Росії, на якому російська армія зможе вишколюватися для вторгнення до країн-партнерів Німеччини в Східній Европі? В. Путін має розглядатися в якості союзника, коли для нього стають доступними найсучасніші німецькі технології. Країна, яка розуміє всю складність політики в нашій частині Европи і є впливовою, не може дозволити собі такі рішення.

Німеччина на роздоріжжі, і мають бути прийняті наступні рішення. Це будуть рішення, які вплинуть не тільки на майбутнє України, але передовсім на весь Евросоюз.

Німеччина може, відповідно до її довготривалих інтересів, інвестувати і зміцнювати европейську спільноту, тому що це найбільш сприятливе середовище для німецького майбутнього. Це зокрема буде означати зміну німецької політики щодо В. Путіна. Через ембарґо або обмеження імпорту російської нафти.

Німці можуть також піти шляхом окремої егоїстичної наддержави. Це буде катастрофою для континенту і повторенням історії XX ст.

В цьому контексті підтримка з боку Німеччини Дональда Туска на посаду голови Европейської Ради, якщо це виходить з добрих намірів, може бути трактована як проблиск надії. Д. Туск, як представник Сходу, отримав інструмент, щоб збалянсувати інтереси західніх корпорацій з інтересами країн Центральної та Східньої Европи. Обрання поляка на цю посаду логічне, виходячи з логіки співтовариства, а не з логіки наддержави. Німецькому політикумові доведеться шукати своєї леґітимізації не в інтересах великих корпорацій, а у німецького суспільства, 79 відс. якого не довіряє Росії. І тут я бачу можливість для нових рішень. Сьогодні особливо необхідна велика дискусія, діялог між авторитетами громадської думки Польщі та Німеччини.

(Веб-сайт „Майдан", 6 вересня, переклад з польської: Олександер Шевченко)

Фундація „Вільна Україна" допомагає війську

Левко Хмельковський

24 серпня в Києві відбулася чергова презентація Фонду „Ukrainian Freedom Fund" (UFF або Фонд „Вільна Україна"), доступна у відеоформаті, тому я звуковий ряд перевів у письмо, щоб, розповідаючи про діяльність UFF, передати щиру розповідь Вікторії Назаренко, яка стала частиною команди фонду, про її поїздки на схід України, до війська, яке веде війну проти терористів і російських найманців.

UFF – це неурядова організація, створена у квітні групою українських і закордонних підприємців, зареєстрована в Україні. Мета – підтримати Україну задля ґарантування її національної безпеки, збереження незалежности та демократичного шляху розвитку. Ініціятори створення UFF – Ендрю Бейн, президент і засновник „Atlantic Group", одного з найбільших комунікаційних голдинґів України, та Ольга Босак, власниця компанії „Olha Bosak Management Consulting".

Діяльність UFF офіційно схвалена Радою національної безпеки і оборони, Національною ґвардією України, а також Американсько-українською діловою радою, Діловою радою „ЕС-Україна" та Европейською бізнес-асоціяцією.

UFF збирає пожертви по всьому світу від людей, готових підтримати вільну Україну та її зусилля щодо забезпечення свободи й незалежности. На зібрані гроші закуповує обладнання і засоби захисту для української армії і мирного населення, що постраждало від воєнного конфлікту.

UFF зобов'язується по можливості спрямовувати гроші на закупівлю обладнання протягом 48 годин з моменту їх отримання з прямою доставкою кінцевим користувачам. Потім звітує про закупівлі та доставу, підтверджуючи їх документами, фото та звітом на веб-сторінці фонду. Уже за перші тижні діяльности Фонду було зібрано понад 150 тис. дол.

Авдиторсько-консалтинґова компанія „Pricewaterhouse Coopers" в Києві надає ґарантії чесної діяльности та прозорої звітности UFF. Сторінка фонду в інтернеті: www.ukrfreedomfund.org. Адреса: Київ, вул. Жилянська, 31. Тел: (380-44) 594-9303.

А тепер розповідь киянки Вікторії Назаренко:

„Ще два місяці тому я вважала, що війна далеко і мене не стосується. Це – справа чоловіків. Ніхто з близьких мені людей там не воює, то нехай чоловіки самі розбираються. Але потім я усвідомила, що після Майдану я нічого корисного не робила, і мені стало соромно за свою бездіяльність. Тому я вирішила відвезти своїм маленьким автом подарунки воякам в зону антитерористичної операції (АТО).

Я зв'язалася з волонтером організації „Народний тил" Максимом Музикою і сказала, що у мене є автомобіль і я можу поїхати в зону АТО. Він відразу погодився і сказав, що в середу виїздить група кінематографістів, які зніматимуть документальний фільм про зону АТО. Вони поїдуть з нами. Я спершу зраділа. Але потім, чим ближчим був день виїзду, мені ставало трохи моторошно. Вирушали в ніч проти середи, опівночі. Вадим з кіногрупи запитав, чи я боюся. Я відповіла, що трохи боюся. Він запитав, чи я добре керую автом. Сказала йому, що нормально, але вночі – гірше. Він сплеснув руками: „Два дні ми готувалися, а тут баба за кермом, яка боїться і їздити не вміє!".

Поїхали. Дорога була дуже довгою, близько десяти годин. Ближче до сходу ставало усе більше військових авт і людей. Коли назустріч йшла валка військових авт, ми відходили на узбіччя й зупинялися. Таке правило, тому що терористи обстрілюють військові авта з цивільних машин, а військові можуть стріляти на ураження.

Минали бльокпости. Вони там дуже різні, але скрізь стоять дуже суворі чоловіки, не такі, до яких ми звикли у мирному житті. Вони злі і дуже недовірливі. Особливо до будь-яких репортерів. Вони жалілися, що репортери беруть у них інформацію, яку потім подають геть перекрученою. Нам теж не відразу повірили.

Були бльокпости, які я раніше могла бачити лише у фільмах про Другу світову війну: землянка у лісі, багато техніки, напружені вояки. Землянка – це яма, чимось накрита. Виглядає моторошно і неприродно.

Далі нами зустрівся елітний батальйон спеціяльного призначення (спецназу). Мене вразило одразу, що у багатьох не було бронежилетів, шоломів, та й зброя часом одна на двох. Кіногрупа зняла фільм про те, що вони думають про командування і взагалі про АТО. Його можна побачити в інтернеті. Без усяких прикрас і обману.

Максим порадив мені не давати нікому своє число телефону, бо коли їх обстрілюватимуть, вони дзвонитимуть мені, просячи про підмогу, а я нічого не зможу вдіяти і кожен раз вмиратиму разом з ними – і просто цього не витримаю. У першій поїздці я так і чинила...

Ми зустрілися з чудовим лікарем Арменом Нікогосяном. Він працює волонтером ще з часів Майдану. Коли почалися бої на сході, самовільно узяв реанімаційний автомобіль і з двома помічниками поїхав туди. Він рятує сотні життів, витягує з поля бою поранених під обстрілом. Довкола свистять кулі, а він не носить ані бронежилету, ні шолому. Я запитала у бійців, чи є ще такі герої, вони відповіли, що в кожному батальйоні є фельдшер, іноді це мобілізований ветеринар, який не може допомогти, тому вояки самі зашивають і перев'язують рани. Армена знає уся зона АТО, також терористи, бо він в разі потреби допомагає усім пораненим. Терористи радили йому зняти синьо-жовті символи з авта. Але лікар не погодився. До нього йдуть пакунки з ліками, медичним обладнанням і мішками, у які зашивають тіла полеглих. Жодних цинкових гробів там немає.

Лікар 1-го батальйону Національної ґвардії 49-річний А. Нікогосян приїхав на Майдан з Тюмені, в Росії, й відразу ж почав оперувати поранених. За фахом він – нейрохірург, але робить усі операції, надає іншу допомогу. Він розповів про події на горі Карачун, де було оточе-

(Закінчення на стор. 14)

Вікторія Назаренко привезла на місце бою малюнки дітей.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відкликано дипломата

КИЇВ. – 23 вересня Міністерство закордонних справ розпочало процедуру відкликання Генерального консула України у Барсельоні Олександра Хрипунова. Він має провести певні завершальні зустрічі й здійснити відповідні процедури. О. Хрипунов виступав на підтримку контроверсійних законів, ухвалених Верховною Радою 16 січня, а під час Евромайдану виступав на захист тодішнього керівництва України, критикуючи мирні акції протесту в Україні і за її межами. Міністер закордонних справ Павло Клімкін та О. Хрипунов почали разом дипломатичну кар'єру. *(Радіо „Свобода")*

Поховали невідомих вояків

ЗАПОРІЖЖЯ. – Понад 50 невпізнаних українських військових, що загинули під час бойових дій на Донбасі, поховали 19 вересня. Голова Запорізької обласної адміністрації Валерій Баранов повідомив, що від загиблих узяли проби ДНК – для інформації до бази. Поховання проведено на міському кладовищі з дотриманням усіх почестей і процедур. На місці поховання буде встановлено меморіял. Число загиблих бійців під час проведення антитерористичної операції у східних областях України сягає 2,000 осіб. *(Радіо „Свобода")*

700 вояків залишаються у полоні

КИЇВ. – Терористи на сході тримають у молоні близько 700 українських вояків, але це число може бути більшим, оскільки ще 1,700 осіб розшукують родичі ти близькі. Про це заявив 23 вересня начальник Головного слідчого управління Служби безпеки України Василь Вовк. Процес визволення українських військовополонених не припиняється. Терористи отримали наказ вилучати у полонених і загиблих українських військовиків документи – військові квитки, посвідчення особи. *(ICTV, „Укрінформ")*

Турчинов про депутатів-зрадників

КИЇВ. – 17 вересня голова Державної думи Росії Сергій Наришкін провів зустріч з групою 24 народних депутатів Верховної Ради України (група „За мир і стабільність"). 22 вересня голова Верховної Ради України Олександер Турчинов назвав зрадою поїздку народних депутатів на засідання Державної думи у Москву. „Верховна Рада не давала їм повноважень на поїздку в Москву, це зрада", – заявив О. Турчинов. Він пообіцяв внести в Раду постанову, яка заборонить їм відвідувати засідання парляменту аж до перевиборів 26 жовтня. *(Телеканал новин „112")*

Відзначили 400-ліття „Могилянки"

ЧИКАҐО. – Через кризу, яка відбувається в Україні, Києво-Могилянська Фундація Америки 400-ліття Національного університету „Києво-Могилянська академія" вирішили святкування провести в Чикаґо і Вашинґтоні. Подію присвятили не лише досягненням університету, який є одним з найстаріших у Европі, а й здобуткам українського громадянського суспільства, Евромайдану та підтримці України у протистоянні російській аґресії. У святкуванні брали участь американські сенатори, конґресмени, а також провідні діячі української діяспори у США та делеґація з України на чолі з Міністром освіти і науки Сергієм Квітом. *(„Укрінформ")*

Хасиди зустріли Новий рік

УМАНЬ. – До Умані на Черкащині прибуло майже 21 тис. паломників-хасидів, які з 24 на 25 вересня відв'яткували 5,775-ий еврейський Новий рік Рош-га-Шана біля могили цадика Нахмана. Серед них – 26 жінок та 1,905 дітей. Прочани приїхали з дев'яти країн: Ізраїлю, США, Великобританії, Франції, Канади, Німеччини, Швеції, Бельгії та Голяндії. Найбільше прочан, майже 20 тис. осіб, приїхало з Ізраїлю. У районах найбільшого скупчення прочан-хасидів був запроваджений пропускний режим. Щороку до міста приїжджає близько 30 тис. хасидів. Щорічні культові заходи з нагоди святкування днів Рош-Га-Шана відбуваються на могилі цадика Нахмана та у приміщенні місцевої синагоги. *(Українські національні новини)*

АМЕРИКА І СВІТ

НАТО активізується

БРЮСЕЛЬ. – 20 вересня відбулося засідання військового комітету НАТО, темою якого був ґрунтовний перегляд взаємин Альянсу з Росією. Як повідомив голова цього комітету Кнуд Бартелс, учасники зустрічі зібралися для випрацювання й імплементації нового пляну дій, що базується на ініціятивах, оприлюднених під час останньої зустрічі НАТО у Вейльсі. Вони передбачають утворення сил швидкого реаґування, ротацію континґенту та військового обладнання у Східній Европі. Президент Литви Даля Ґрибаускайте, виступаючи перед учасниками зустрічі, закликала НАТО не втрачати часу та чітко засвідчити чинник стримування. „Ми розуміємо, що непідготовленість не може бути нашою стратегічною слабкістю. Ситуація у галузі безпеки докорінно змінилась уже пів року тому", – ствердила Д. Ґрибаускайте. Вона запевнила, що незабаром НАТО створить нові реґіональні центри командування та контролю в країнах Балтії та Польщі. *(„Німецька хвиля")*

Шотляндія залишиться у Великобританії

ЕДИНБУРҐ. – Понад 60 відс. громадян Шотляндії не підтримали на референдумі 18 вересня ідею незалежности країни від Великобританії. У 26 з 32 графств за незалежність проголосували 1,176,952 особи. Проти висловилися 1,397,077 осіб. Віце-прем'єр Шотляндії Нікола Стерджен, яка виступала за відокремлення від Великобританії, визнала поразку своїх прихильників на референдумі. Провідник Шотляндської національної партії Алекс Селмонд також заявив, що Шотляндія і Британія „будуть розвиватися як єдина держава". „Я закликаю Шотляндію визнати демократичний вибір її народу. По-моєму, процедура прийняття рішення всім народом віддзеркалює неймовірну заслугу Шотляндії. Участь 86 відс. населення у голосуванні – одна з найвищих у світі як для виборів, так і для референдумів", – сказав А. Селмонд. *(„Дзеркало тижня")*

Ґаук відмовився від візити до Москви

БЕРЛІН. – 19 вересня Президент Німеччини Йоахім Ґаук в інтерв'ю газеті „Rheinische Post" звинуватив російське керівництво у порушенні міжнародного права і прав людини. За його словами, все це робить неможливою його державну візиту до Росії. Провідник німецької держави виступив різко проти тих, хто прихильно ставиться до позиції Росії і стверджує, що не слід домагатися від Москви згоди на орієнтацію України на Захід. „Право націй на самовизначення – пріоритетне, – підкреслив Й. Ґаук. – Я не можу допустити, що ми підлесливо будемо більше рахуватися з чутливістю Росії, ніж з правом на самовизначення українського народу". Президент Німеччини схвально відгукнувся про „надзвичайно відповідальні" дії уряду в Берліні в зв'язку з українською кризою і підтримав розширення НАТО на схід. „У наших сусідів є право вступити в НАТО", – заявив Й. Ґаук, підкресливши, що для бажаючих вступити в організацію найважливішу ролю відіграє те, що це не тільки політичний, але й оборонний альянс. *(„Німецька хвиля")*

Слід обмежити Росію в ООН

ВАРШАВА. – Президент Польщі Броніслав Коморовський заявив 18 вересня, що Росію необхідно позбавити права вето у Раді безпеки ООН на рішення, які стосуються України. „Моїм основним посланням буде, що, можливо, слід провести реформу ООН, щоб організація могла вирішувати ті загрози, які реально існують сьогодні. Я думаю, що блькування рішень Ради Безпеки з питань України – це симптом слабкости ООН", – сказав Б. Коморовський. За словами Президента Польщі, Росія має намір „відновити свою імперську позицію і далекосяжну зону впливу" і збільшувати свою територію „назад до розмірів наддержави". Згідно зі статтею ч. 108 Статуту Ради безпеки ООН, за позбавлення права вето повинні проголосувати дві третини членів Генеральної Асамблеї ООН, а також всі члени Ради безпеки. Таким чином, Росія повинна буде проголосувати за позбавлення права вето самої себе. *(„Дзеркало тижня")*

Президент Порошенко відвідав Канаду

ОТАВА. – 17 вересня Президент України Петро Порошенко відвідав Канаду і зустрівся з Прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером та членами Кабінету міністрів. П. Порошенко виступив на засіданні парляменту, а також промовляв на громадському вічі „United For Ukraine" перед парляментом Канади, зустрівся з Ґенерал-губернатором Канади Дейвидом Джонстоном. Президент П. Порошенко також мав зустріч з представниками українсько-канадської громади.

У своєму зверненні до парляменту Президент П. Порошенко заявив: „У мене великий список подяк від щирого серця. Я дійсно відчуваю вашу підтримку. Я переконаний, у нас буде мир, ми зупинимо війну за допомогою всього світу. Ми будемо робити все, щоб світ був об'єднаним. Канада нам допомагає, показує нам, що вона – з Україною. Щиро дякуємо Канаді! Без підтримки уряду Канади, всіх парляментаріїв, українсько-канадської спільноти під головуванням Конґресу Українців Канади було б значно складніше протистояти викликам сьогодення".

Конґрес Українців Канади (КУК) вітав Президента України П. Порошенка. Президент КУК Павло Ґрод сказав: „Я дякую народові Канади який так тепло прийняв Президента Порошенка. Ця візита ще раз показала, що Канада є однією з найстійкіших союзників України, і що Канада продовжуватиме безумовно підтримувати право України на незалежність, суверенітет і територіяльну цілісність перед лицем російської агресії".

КУК вітав заяву уряду Канади про надання 3 млн. дол. на забезпечення медичної допомоги, продуктів харчування, питної води, санітарії та гігієни, притулку, захисту дітей, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а також готовність надати допомогу для близько 3.9 млн. осіб, що проживають в постраждалих від насильства районах, 200 тис. переміщених осіб, багато з яких потребують медичної допомоги.

Президент України Петро Порошенко під час зустрічі з Прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером.

Українці Канади вітають Президента України Петра Порошенка.

Президент України Петро Порошенко промовляє у парляменті Канади. (Фото: Адміністрація Президента України)

Новий Посол Канади в Україні – Роман Ващук

З Отави, столиці Канади, надійшла вістка, що новим Послом країни в Україні призначений канадський дипломат українського походження Роман Ващук.

Р. Ващук має значний досвід міжнародної діяльности, починаючи з праці в Міністерстві закордонних справ наприкінці 1980-их років. Від 2011 року він служив Послом Канади в Сербії, з одночасною акредитацією в Македонії і Чорногорії.

На важливому для всього світового українства посту Р. Ващук змінив Посла Троя Лупашника, який від 2011 року, тобто вже у складний для української історії час, гідно представляв в Україні інтереси Канади – країни, котра послідовно і твердо підтримує Українську державу на шляху суверенного демократичного розвитку.

Посла Р. Ващука з цим новим призначенням щиро привітав Конґрес Українців Канади.

„Сьогодні, коли Україна переживає збройну аґресію з боку Російської Федерації, ми раді, що Канада призначає для праці в Україні таких досвідчених дипломатів, – заявив президент КУК Павло Ґрод. – Ми певні, що триватиме наша плідна співпраця з Посольством Канади в Україні, спрямована на найактивнішу підтримку українського народу в його справедливій боротьбі за незалежність і територіяльну цілісність".

Конґрес Українців Канади,
Торонто

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Чому Україна ніколи не зможе бути невтральною

Дуже багато так званих „експертів" люблять наголошувати на тому, що Україні треба піти по фінському чи швайцарському шляху – шляху „озброєного невтралітету", – а не вступати до НАТО, „аби не провокувати Росію". Автор нижче вміщеної статті Сергій Пархоменко-Багряний стверджує: щоб розвінчати міт про можливість Україною здобути невтральний статус, треба звернутися до фактів і цифр, з якими, як кажуть, годі посперечатися.

Перший аспект невтрального статусу – міжнародно-правовий. Просто так країна не може сама себе проголосити невтральною. Її невтралітет має визнати світова спільнота й надати такій країні відповідні ґарантії безпеки.

Чи можливо це наразі у випадку з Україною? Чи не стануть такі „ґарантії" черговим папірцем, як це сталося з Будапештським меморандумом?

Як показує приклад Другої світової війни, та й теперішньої України, – невтральні країни з легкістю стають жертвами аґресора. Так, наприклад, сталося з Норвеґією й Бельгією, які опинилися під ударами нацистської Німеччини.

А після війни невтральний статус отримували країни, котрі або зазнали поразки, як, наприклад, Фінляндія, або такі, які були прирівняні до цього статусу, а саме – Австрія, яка свого часу була окупована союзниками з антигітлерівської коаліції й лише за декілька років отримала світове визнання як суверенна держава, підписавши двосторонні угоди з країнами-переможцями. Швеція ж стала невтральною невдовзі після ганебної поразки від Росії в Північній війні, коли втратила купу територій і стала нікому не цікавою.

Ще один цікавий факт: Швайцарія, на яку люблять посилатися так звані „експерти", – ніколи не деклярувала свого невтралітету!

Її нейтралітет у XIX ст. – на одну хвилинку! – був документально підтверджений лише чотирма країнами: Німеччиною, Австро-Угорщиною, Францією та Італією. Вони між собою домовилися зі Швайцарією, бо саме в їхніх інтересах був невтралітет цієї країни.

Інші країни, які не підписали угоду, можуть теоретично оголосити Швайцарії війну.

Крім усього, треба додати, що наразі всі європейські невтральні країни є або членами Европейського Союзу, або такими, що не являють собою геополітичного інтересу.

У випадку з Україною усе зовсім не так.

Другий аспект: економічний. Для наочного прикладу подамо цифри видатків на потреби оборони з боку так званих невтральних країн Европи:

Фінляндія: військовий бюджет – до 3.7 млрд. дол.; Швеція: військовий бюджет – 6.4-6.5 млрд. дол.; Австрія: військові видатки – 2.5-3 млрд. дол.; Швайцарія: видатки на оборону – 5.4 млрд. дол.; до речі, на початку 1990-их років видатки Швайцарії на оборону дорівнювали 21 відс. Внутрішнього валового продукту (ВВП).

Повертаючись до поданої вище статистики: усі ці країни мають невелику чисельність населення, але натомість великий ВВП на душу населення й великі, як у відсотках, так і в абсолютних цифрах, витрати на оборону.

З Україною ж – усе навпаки: велика кількість населення, маленькі показники ВВП на душу й мізерні витрати на оборону.

Наприклад, Українська держава в бюджеті 2013 року мала лише 1.9 млрд. дол. І це – з населенням у понад 45 млн.! Тобто, якби чисельність населення в нас була, як у Швеції, то видатки на оборону в нас не перевищували б 0.4 млрд. дол. Це – мізер для країни, яка має аґресивного сусіда.

Для того, щоб забезпечувати невтральний статус, навіть у мирний час ми повинні витрачати щонайменше 8-10 млрд. дол. на оборону. У розрахунку на людину – це в середньому до 200 грн. з кожного громадянина на рік. Тоді як членство в НАТО нам обійшлося б у 20 грн. за аналогічний період.

При цьому навіть невтральні Фінляндія та Швеція ведуть дискусії щодо зміни невтрального статусу і вступу в НАТО, бо не відчувають себе захищеними від зовнішніх загроз.

Третій аспект: термінологічний. Найголовніше, про що ми маємо пам'ятати: Україна має статус, якого нема в міжнародній термінології – „позабльоковий статус". Це фактично означає самоусунення від необхідности брати участь у військово-політичних союзах з одного боку, а з іншого – залишитися сам на сам з потенційними аґресорами, які мають поруч ніким і нічим не захищену країну.

А тепер подивімося на Донбас і Крим і на те, чим закінчилися ігри „в невтралітет".

І нарешті визнаймо: або ми маємо йти до НАТО – або, навіть якщо переможемо російських аґресорів, ще довгі роки залишимося країною, економіка якої буде працювати виключно на оборонний сектор.

(„Українська правда", 20 вересня)

Сергій Пархоменко-Багряний – директор київського Центру зовнішньополітичних досліджень.

АМЕРИКА І СВІТ

Москва позбулася важливого контракту

ВАШІНҐТОН. – 20 вересня речник великої американської компанії „Exxon Mobil" Ричард Кейл заявив про припинення праці нафтової свердловини в Арктиці, чим компанія заблокує технологічну допомогу Росії в освоєнні нових родовищ з видобутку нафти. Це рішення пов'язане з запровадженням нових американських санкцій проти Росії, що забороняють американським компаніям співпрацювати з росіянами в розвитку нафтової галузі. Компанія отримала вказівку законсервувати проєкт на невизначений період, запевнивши „безпечне і відповідальне припинення операції щодо розробленого родовища". Нові санкції призупинили мільярдні проєкти між західніми і російськими компаніями з буріння в Арктиці і Сибіру. Американські компанії зобов'язані до 26 вересня зупинити всю співпрацю. В першу чергу санкції торкнуться компанії „Роснефть", з якою „Exxon" мав контракт на 3.2 млрд. дол. на використання родовищ в Карельському морі. *(Радіо „Свобода")*

Терористи оголошують війну США

НЮ-ЙОРК. – Терористичне угрупування „Ісламська держава", для боротьби з якою США збирають коаліцію союзників, відповіло 17 вересня на заклики американського Президента Барака Обами відеозаписом, який експерти вважають оголошенням війни США. Коротке відео зроблене в підкреслено голівудському стилі і називається „Полум'я війни" (Flames of War). У ньому показані вибухи в уповільненому відтворенні, моменти атак проти американських військ, зокрема обстріл одного з американських вояків, який несе пораненого товариша. Один з кадрів показує виступ Б. Обами в Білому домі (це подано в чорно-білому кольорі). Наприкінці з'являється вогненний напис „Полум'я війни. Боротьба тільки починається" і, як і належить трейлерові, завершується словами „coming soon" („скоро"). „Це подібне до офіційного оголошення війни Сполученим Штатам", – прокоментував відео старший аналітик фірми „Flashpoint Global Partners" в Ню-Йорку Лаїт аль-Гурі. *(„Дзеркало тижня")*

Европарлямент – за нові санкції

СТРАСБУРҐ. – Европейський парлямент на засіданні 18 вересня прийняв чергову резолюцію щодо ситуації в Україні, в якій закликав Евросоюз до посилення санкцій проти Росії. За відповідну резолюцію проголосувала більшість евродепутатів. „Закликаємо ЕС продовжувати, розширювати та посилювати санкції для досягнення повномаштабної економічної бльокади російських фінансів і економіки, не допускати Росію до ядерної співпраці та системи „Swift" (Співтовариство всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій), і запровадити повне ембарґо на експорт зброї до Росії", – йдеться в ухваленому документі. Водночас Европарлямент підкреслив необхідність чітких критеріїв для Росії, при виконанні яких ЕС зможе відмовитися від посилення санкцій або скасувати вже існуючі. На думку евродепутатів, такі критерії повинні включати повне виведення російських військ і найманців з території України, припинення прямої і непрямої підтримки сепаратистів, дотримання Росією режиму припинення вогню, забезпечення ефективної міжнародної контролі українського кордону і відновлення контролі з боку української влади над всією територією України. Европарлямент висловив жаль, що угода про припинення вогню, досягнута 5 вересня в Мінську, постійно порушується сепаратистами та російськими силами, а також з приводу нарощування російської присутности на сході України. *(„Дзеркало тижня")*

Путін – проти усього світу

ВАШІНҐТОН. – 18 вересня конґресмен США Ден Майк заявив, що Президент Росії Володимир Путін вважає пропаґанду важливою зброєю у боротьбі зі світом. „У мене є інформація про те, що Путін витратив на пропаґанду понад 9 млрд. дол.", – зазначив Д. Майк. На думку конґресмена, В. Путін бачить ворогів не тільки в Україні, але й у всьому західньому світі. *(Радіо „Свобода")*

Протистояння посилюється

Синхронна ратифікація Україною та Евросоюзом Угоди про асоціяцію відкрила українцям шлях до Европи – покищо паперовий, а не фактичний. Але це вже є потужним сиґналом підтримки України, яким вона має скористатися сповна попри військові дії на сході, тиск Росії і складну економічну ситуацію. Европа чекає у відповідь реальних реформ, але не обіцяє покращення життя вже сьогодні.

Росія посиленням війни в Україні і намірами перетворити Крим на військову базу дещо налякала Европу, яка поступилася принципами і запросила Росію стати третім учасником взаємин з Україною. Европейський союз погодився відкласти повноцінне запровадження торговельної угоди з Україною, чим визнав панування Росії. Газети пишуть, що Президент Росії Володимир Путін досяг свого в Україні: Евросоюз визнав зверхність Росії у справах України. Звісно, Европа теж виявила символічну підтримку Україні, яку надає Києву НАТО спільними навчаннями, що є водночас попередженням Москві. Росія отримала місце за столом, де вирішується економічне майбутнє України. Сила, з якою діяла Росія в Україні, змусила Европу думати не про захист своїх принципів, а про прагматичну оборону свого життя.

Можливо, всіх подій – від жорстокої революції в Києві до анексії Росією Криму і нинішньої війни на сході України – можна було б уникнути, якби Евросоюз від самого початку долучив Росію до формування економічної угоди з Україною, чого й домагалася Москва. Але це теж означало б ущемлення інтересів України, необхідність поступок задля уникнення війни. Чи вдовольнило б це Москву?

Київ усвідомлює стратегічний виграш Росії і намагається оборонитися від її наступних дій. Офіційно проголошено плян збудувати стіну на кордоні з Росією. Президент Петро Порошенко порівняв її з „лінією Манергайма", яку створила Фінляндія проти нападу СРСР. Цим висловом він також порівняв нинішню Україну з довоєнною Фінляндією, а путінську Росію – зі сталінським СРСР. Саме це порівняння свідчить, що аґресія Росії проти України змінила ставлення українців до Росії: колись великий і нав'язливий стратегічний партнер перетворився на смертельного ворога. Стіна свідчить й про те, що в Україні настав час зробити єдиний можливий розумний крок стосовно значно сильнішого сусіди-імперіяліста і перейти від наступу до оборони. Ціна має бути для В. Путіна досить високою, щоб він добре поміркував про доцільність вторгнення. Час теж на боці Києва, бо росіяни у майбутньому таки відновлять демократію, а коли це станеться, стіну можна буде знести.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фоґ Расмусен пише, що Росія розтоптала всі норми й зобов'язання, які втримували мир у Европі й у світі від кінця „холодної війни". Росія ставиться до Заходу як до супротивника, а не партнера. Заходові протистоять сили пригноблення, які відкидають західну ліберальну демократію і ґрунтований на певних правилах світовий порядок. Росія становить для світу велику загрозу. Спільні з країнами-членами НАТО військові навчання „Rapid Trident", або ж „Швидкий тризуб", є доказом, що Північноатлантичний союз усвідомлює небезпечність Росії. Україна перебуває у скрутному становищі, але не безнадійному. І саме острах Европи перед Росією обіцяє Україні підтримку сусідів.

ІСТОРІЯ

Діти почали масово вмирати

До Українського Канадського дослідно-документаційного центру в Торонто часто надходять спогади людей, які пережили важливі події з минулого України. Нижче вміщено уривок з спогадів д-р Івана Чіченка про 1933 рік, який підготувала до друку Ліда Палій.

Великий двоповерховий комплекс будинків у Кіровограді, в якому до революції торгували шкірою, спорожнів після ліквідації Нової економічної політики (НЕП). Спершу у цьому приміщенні утримували сиріт, а з часом матері почали приносити туди голодуючих дітей.

В травні 1933 року в приміщенні не стало харчів, і діти почали масово вмирати. Щоб приховати цей жахливий вид від цивільного населення, влада побудувала високий дерев'яний паркан довкола комплексу. Вступ був суворо заборонений, не можна було навіть наближатися до будинку. Тільки міліція приносила туди покинутих малят з вулиць міста і залишала їх вмирати. Діти вмирали сотнями.

З-за паркану було чутно плач, крики, писки й інші звуки, які важко описати. Перехожі це чули, хрестилися, умлівали або втікали геть, аби не чути крику агонії тих малих дітей. Кожного дня на світанку вивозили маленькі трагічні тільця вантажним автом на кладовище свв. Петра і Павла. З часом тіл вже було так багато, що вантажівка їх не вміщувала. Тоді почали вивозити ще й кінним возом. Тільця клали одне на одне, а на кладовищі котили їх до ями. З часом переповнені ями посипали вапном, щоб тіла не розносили пси і вовки.

В 1933 році на короткий час мене вислали з Академії Наук у Києві до праці над дисертацією в Дослідний інститут у Волоколамську в Росії. В чеканні поїзда я затримався на один день у Москві. Я не вірив своїм очам. В крамницях було повно білого хліба, булок, масла, цукру, м'яса, ковбас. Так само і в Волоколамську. Люди видавалися щасливими, сміялися, були добре підгодовані, чого я, очевидно, не бачив в Україні. Коли я побачив те все, охопив мене гнів, протест, ненависть, жага помсти. Я добре наївся у Москві. Дещо сховав до моєї невеличкої валізи, щоб довезти додому, однак, мусів з тим ховатися, бо в Україну не вільно було привозити харчів, і я ризикував ув'язненням.

Наш поїзд зупинився у Конотопі. Перед моїм вагоном затримався великий вантажний вагон і я побачив за заґратованими вікнами запалі личка сотень голодних дітей. Я почув цей самий лямент, що у Кіровограді. Я думав, що страчу розум від тих плачів і криків, однак, не міг вийти з мого вагону. Поїзд рушив, однак до самого Києва мене переслідував дитячий лямент.

Хай ці мої рядки, повні таких болючих спогадів, принесуть кремлівським катам довічні муки і сором.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода" або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Укладати угоди з терористами неприпустимо

Дії влади України щодо перемовин з представниками терористичних організацій „ДНР" і „ЛНР" викликають щонайменше подив і нерозуміння. Терористи та їхні посібники не можуть бути учасниками міжнародних перемовин, з ними не можна укладати жодних письмових домовленостей. Москва має вивести з України своїх військових та припинити підтримку терористів. Питання єдности та унітарности української держави включно з Кримом не підлягає дискусіям згідно з Конституцією та національною безпекою. Важко навіть припустити, що, наприклад, США чи Англія укладатимуть угоду з Аль-Кайдою про умови припинення вогню.

Тим не менше, в українських реаліях виникають навіть такі сценарії розвитку подій, і це не може не непокоїти нашу спільноту. Адже ті, хто самовільно намагається силою відібрати частину української території на замовлення Кремля, на чиїй совісті тисячі життів мирних мешканців, сотні життів українських воїнів, не можуть бути леґітимізовані ні за яких умов і за жодних обставин.

Так само є небезпечним піти на поступки сепаратистам, надаючи, законодавчо, якийсь там „особливий статус" Донбасу та російській мові в межах цього реґіону. Адже „російськомовні мешканці" – це штучний поділ нашого суспільства не за етнічною, а за мовною ознакою. Російськомовні мешканці – це ті українці, що послуговуються в побуті російською мовою, але від того ментально і етнічно не стають спорідненими з росіянами. Це штучно створене поняття треба прибрати з політичного вжитку, бо само по собі воно може підігравати хворим амбіціям російського диктатора Володимира Путіна. І врешті-решт, російськомовні українські громадяни, в тому числі етнічні росіяни, є між найкращих бійців в добровольчих батальйонах і реґулярних військових частинах, що борються проти російської армії і найманців Росії на Донбасі. Право спілкуватися тією мовою, якою людині зручно, завжди поважалося в українському суспільстві, воно є непохитним і не повинно стати об'єктом чергових спекуляцій.

Українська мова – це єдина державна мова, яку треба поважати, але при цьому можна послуговуватися російською, кримськотатарською, польською, англійською чи іншими мовами – це не заборонено.

Організація Українських Націоналістів (бандерівців) закликає патріотичні сили посприяти припиненню загравванню з сепаратистами і сконцентруватися на проблемі захисту територіяльної цілісности та незалежности і слідкувати за дотриманням норм існуючого законодавства задля того, щоб кожен українець зміг здобути собі гідне життя, щасливу долю на рідній землі.

Стефан Романів,
голова Проводу ОУН(б),
Київ

Усе село збирає допомогу

Я одержала число „Свободи" з рецензією на мою книжку „Скринька Віри" і дуже зраділа. Вона мене дуже втішила у нелегкий час війни в Україні. Дуже вдячна редакції. Крім цього, втішного у нас дуже мало. Майже нічого.

Від того, що діється в Україні, я просто захворіла. Серце болить, душа плаче... Очі увесь час мокрі. Особливо, коли слухаю або дивлюся по телебаченню зведення з війни. Те, що відбувається з нами, навіть у жахливому сні не можна було передбачити. Кричить душа за наших 20-літніх хлопців, яких вбивають і калічать на сході. Постійно молюся за них. Нехай запам'ятають януковичі та путіни, що їм ніколи не правити баль у нашій Україні.

Наш район і село Русалівка долучилися до збирання допомоги військовим, які на лінії вогню воюють з путінською аґресією. Збираємо овочі, крупи, макарони, сало, консерви, мед, мінеральну воду, засоби гігієни. Допомагаємо пакувати. Хочеться допомогти, чим можемо.

Віра Оберемок,
письменниця,
село Русалівка, Черкаська область

Донецькі діти дякують за дари

Діти та їхні матері з донецьких міст Слов'янська, Донецька та Горлівки, які на час війни знайшли притулок у сиротинці „Рідна оселя", щиро дякують за допомогу, яку отримали після опублікування нашого листа у „Свободі" 1 серпня.

Гроші на утримання втікачів збирала Українська євангельська церква в Юніоні, Ню-Джерзі, з якої через пастора Павла Ходневича ми отримали 1,325 дол. і придбали для дітей портфелі, книжки, зошити, одяг та взуття, а також, на їхнє побажання, вишиванки та інший національний одяг. 1 вересня діти пішли до школи у вишиванках, демонструючи свою любов до України.

Ми щиро дякуємо за допомогу і просимо підтримати нас молитвою за Україну.

Віктор Ткаченко,
директор сиротинця „Рідна оселя",
село Микільське,
Кіровоградська область

Шановні дописувачі! Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

В пам'ять Маркіяна Паславського

Ми, підгаєччани Дітройту і його околиць, прочитали у „Свободі" про смерть сина нашої землячки Орисі Паславської, св. п. Маркіяна Паславського, який був уродженцем Америки та її воїном, а навіть старшиною американської армії, потім виїхав в Україну, прийняв українське громадянство та зголосився добровольцем до української армії. Там віддав своє життя в обороні української землі від наїзду новітньої московської орди.

Складаємо наші щирі співчуття родинам Паславських і Гунчаків по втраті сина та сестринка. Хай милосердний Господь допоможе перенести цю втрату, а покійного Маркіяна не тільки ми, підгаєччани, але увесь наш патріотичний український нарід буде згадувати цілі покоління. Вічна йому пам'ять!

В пам'ять Маркіяна Паславського наші земляки, підгаєччани, зібрали 500 дол. на допомогу пораненим українським воякам та їхнім родинам. Пожертви склали Оксана Огар, д-р Зинобій і Оксана Стельмахи, Евген Репета, Михайло Цяпа, Ярослав Стеткевич, Олена Папіж.

Олена Папіж,
Дітройт

Україна була, є і буде!

Велика подяка редакторам й усім кореспондентам з України за змістовне і детальне висвітлення подій та політичні коментарі.

Як може не викликати роздумів читача стаття Петра Часта „100 років тому" про події 1914 року, про які писала „Свобода" 29 серпня? Або стаття Ігоря Лосєва „Найбільша малоросійська ілюзія" в числі від 22 серпня? Мимоволі постає запитання: що принесли Україні останні 100 років? Але Україна була, є і буде!

До 120-річчя Українського Народного Союзу в пам'ять моїх батьків Богдана та Єфросинії Принади і брата Івана Принади висилаю 120 дол. за цьогорічний альманах.

Христина Принада,
Ґейтерсбурґ, Мериленд

Огляд листів: розмаїття порушених тем

Чимало дописувачів „Свободи" шукають істину у вивченні історії подій та діяльности відомих особистостей. **Святослав Каравaнський** з Дентону, Мериленд, продовжує обговорення подій в Україні у листах „Хиби вишколу військових кадрів вільного світу", „Людський голос з царства брехні", „Чи виграє Путін війну з історією", „Самоорганізацію „Майдан" – до Конституції", „Україна – кріль, що лізе в пащу удава". **Ярослав Стех** з Торонто дослідив життя артиста Йосипа Гірняка (1895-1989). **Академік Леонід Рудницький** з Філядельфії надіслав вірш „Упав літак", яким відгукнувся на трагедію маляйзійського лайнера поет Дмитро Павличко.

Поет **Олекса Різників** 8 вересня повідомив, що письменник Роман Коваль презентував в Одесі свою книгу про буковинця Петра Болбочана, видатного полководця, який за півтора місяця звільнив усю східну Україну від більшовиків, а потім і весь Крим. У виданні йдеться про переможні походи полковника П. Болбочана на Київ, Полтаву, Харків, Запоріжжя, Мелітопіль, визволення Криму. Багато одеситів прийшло на презентацію, організовану молодими рухівцями. Співдоповідачем був Сергій Боган – автор книги про отаманів Одещини. Автор листа походить з Донбасу і написав вірша, в якому показав якийсь містичний зв'язок рідного Єнакиєва і Києва не тільки в фонетичному ракурсі, а й в історичному, психологічному.

Я не київський – єна-київський,
Чи й Ма-київський степовик,
А точніше – я Різни-київський:
З Різниківки мій рід і лик!
Ми, донецькі, неупокорені –
Рід козацький жив-кий,
стрім-кий!
Бо куди не крути, а в корені
Проявляється Київ, кий!

Журналіст **Василь Романчук** 22 травня побував на Шевченковому вечорі у Львівській опері і написав про свої враження до „Свободи".

Лев Іваськів з Філядельфії надіслав три зауваження щодо публікацій „Свободи". Він пише, що історик Вахтанг Кіпіані, виступаючи в Пасейку, Ню-Джерзі, сказав, що наразі лише „Свобода" має цифровий архів, тоді як насправді тижневик „Америка" теж має свій внутрішній електронний архів за 2004-2013 роки. Вочевидь, В. Кіпіані цього не знав, а „Свобода" лише передала його слова. До речі, архів „Свободи" на інтернеті доступний для всіх. Л. Іваськів зауважив, що у статті „Закордонні марки України" зазначено, що марки до 10-ої річниці вбивства Симона Петлюри були випущені 10 січня 1935 року, тоді як до самої річниці було ще 16 місяців. Вочевидь, марки було надруковано заздалегідь, щоб вони увійшли в обіг саме перед сумною річницею. Також Л. Іваськів радить вживати слово „добровольці" замість слова „волонтери". Варто сказати, що слово „волонтер" давно прийшло в українську мову з латини на означення добровільних помічників і широко вживається в Україні. Академічний тлумачний словник української мови пояснює слово „доброволець": „Той, хто вступає в армію з власного бажання". Це слово особливо поширилося в Україні під впливом русифікації.

Ярослав Колодій з Дженкінтавну, Пенсильванія, запитує, коли слід писати „вас" з великої, а коли з малої літери. Прийнято писати це слово з великої літери у звертаннях до конкретної особи, а коли йдеться про узагальнення, то можна писати з малої. Оскільки лист Я. Колодія є також зауваженням до „Свободи", ми дякує авторові за нього.

Сергій Квіт...

(Закінчення зі стор. 1)

лянська академія" Сергій Квіт. Тема зустрічі: „Ренесанс освіти в Україні – освічені студенти запалили дух Майдану".

Гостя з Києва представив М. Козюпа. С. Квіт народився 26 листопада 1965 року в Ужгороді, вчився у Львові. Він – доктор філологічних наук, літературознавець, журналіст, громадський діяч, майстер спорту з фехтування.

На екрані присутні побачили хроніку подій на Михайлівській площі у Києві, коли 30 листопада 2013 року там зібралися люди з протестом проти дій уряду. Майдан незалежности на Хрещатику на той час займали „Беркут", міліція.

С. Квіт, аналізуючи події на Майдані, визначив три його періоди. Перший був, коли студенти вийшли з мирною вимогою приєднатися до Европейського союзу. Настрій був мирний, як під час Помаранчевої революції 2004 року. Михайлівський собор і площа біля нього стали паралеллю до Майдану, прихистком усіх учасників. Прикметно, що навпроти собору стоїть будівля Міністерства внутрішніх справ, звідки йшли усі жорстокі накази. Учасники протесту провели марш, витіснили з Майдану силовиків і перебрали каркас ялинки для себе. Першими серед них були студенти та вчителі „Могилянки". Їх побили, багатьох арештували...

Почався другий період Майдану, який перетворився на Евромайдан і серед його учасників дістав назву „Майдан-Січ". Були зведені барикади. Евромайдан став незалежною територією столиці.

Коли впали перші жертви, почався третій період Майдану, який був війною влади проти народу. Евромайдани зібралися у великих містах України. Озброєний „Беркут" втікав від студентства і громади. Віктор Янукович теж втік до Росії. Утворився новий уряд, почалися революційні зміни. Тепер в Україні пропонують надати Майданові права інституції, як механізмові контролі дій уряду і президента.

С. Квіт визначив, що Помаранчева революція дала народові свободу слова і реальну політичну конкуренцію, зокрема потребу контролі державних структур. Революція гідности сталася тому, що не було очікуваних реформ, уряд копіював стиль правління Росії. У цій революції брали участь люди усіх національностей – росіяни і евреї, кримські татари і греки, поляки і молдавани...

Події в Україні стривожили Москву, яка вже давно зазіхала на свободу України. Дві війни Росії проти Чечні змусили Москву відкласти „українську проблему". Але після Евромайдану вона вже не могла відкладати свою аґресію. Був загарбаний Крим, спровокований до бунту Донбас. Москва вибрала час, коли в Україні не було війська. Усі фонди на утримання війська були вкрадені. Квітли некомпетентність і зрада. Російська аґресія викликала спалах патріотизму, який охопив усі народи України, розповів С. Квіт.

Також в Росії почався рух протесту проти утискування демократії, підставових свобід. Але Росія є унікальним творивом історії, де існує традиція сильної держави і патологічного вшанування вищої влади.

У Росії вклоняються кожному, хто зійде на верхівку піраміди влади. Так триває ще з часів монгольського панування. Владна особа перебуває поза поняттями добра і зла. Обмеження прав людини і свободи росіяни сприймають як необхідну жертву на вівтарі ідола з необмеженою владою. Не важливо, хто перебуває на верхівці піраміди, важлива сама верхівка, її непорушність. Тепер в Росії спостерігається феномен масового психозу згідно з засадою: сильніший завжди має рацію. Усе ж спілкування з російськими інтелектуалами свідчить, що Росія теж прокидається на шляху до нормального життя, але надто повільно.

Мовну проблему С. Квіт назвав дуже делікатною і важкою, зважаючи на тривалу русифікацію України. Держава повинна підтримувати українську мову, але шанувати права реґіональних мов. Останні події на прикладі ряду російськомовних міст виявили, що патріотизм не залежить від мови. Патріоти, які спілкуються російською мовою, не винні, що їхніх батьків вчили цією мовою. При переписах населення більшість людей, які в побуті вживають російську мову, записують рідною українську мову.

1 вересня понад 30 тис. дітей зі східних областей підуть в школи інших реґіонів України, де прилучаться до української мови і культури.

Поряд з цим, відзначив С. Квіт, існують й інші проблеми, на вирішення яких мають бути спрямовані невідкладні реформи. Для подолання корупції треба змінити усі засади життя, щоб урядовці мали достатній заробіток, а люди могли жити без хабарів. Немає правди в судовій системі, але її зміна теж потребує радикальних реформ. Символом змін на краще став так званий „ленінопад", коли міста звільнилися від монументів вождя більшовизму, які мали сакральне значення, впливали на свідомість людей.

Україна має вагомі пріоритети у розвитку військово-промислового комплексу, аґрарного сектору, інформаційних технологій. Це – її надія.

Щодо реформування вищої освіти С. Квіт зазначив, що початок змін заклав ректор Київської політехніки академік Михайло Згуровський, тому проєкт називали „реформою Згуровського". Проєкт удосконалювали фахівці з академічного середовища, студентський актив, журналісти, професійні спілки. Були враховані надбання освітян Америки, Европи, Австралії. Вісім університетів заснували консорціюм з метою оновлення системи вищої освіти, яка усе ще перебуває під управлінням за радянськими засадами.

1 серпня Президент Петро Порошенко підписав закон „Про вищу освіту". Українська вища освіта подолала пострадянські рецидиви й опинилася в іншій реальності. Цей документ встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і підприємництва з вищими навчальними закладами на принципах автономії останніх. Йдеться про надання повної автономії університетам. Міністерство буде лише дорадником, партнером і не контролюватиме усі сфери діяльности вищої школи, яка обере курс не на виживання, а на розвиток.

С. Квіт сказав: „Ми хочемо утворити Національну аґенцію із забезпечення якости вищої освіти, яка будуватиме і контролюватиме вищу освіту. Будуть поєднані процеси навчання і дослідництва, які досі були окремими системами. Дуже важливим є виведення вищих шкіл на европейський рівень, визнання в Україні закордонних дипломів та наукових ступенів. Ми захочуватимемо наші університети до міжнародної конкуренції. Щоправда, у цьому стає проблемою володіння англійською мовою, якій раніше не надавали потрібного значення, вдаючись до мовної самоізоляції".

Україна має значні досягнення у галузі інформаційних технологій. Українські фахівці працюють у ряді закордонних компаній, але кінцевий результат їхньої праці отримують лише ці закордонні компанії. Це треба змінювати.

Новий закон про вищу освіту має п'ять стрижневих ідей: демонополізація управління, автономія університету, академічна свобода викладача і студента, незалежне оцінювання якости вищої освіти, розвиток науки в університетах і базування вищої освіти на новітніх наукових результатах, академічна мобільність та інтеґрація в европейський освітній простір.

Уперше в освітньому законодавстві запроваджуються антиплагіятні норми. З'являється вимога ще до захисту оприлюднювати наукову працю в Інтернеті. Учені ради зможуть самостійно здійснювати процедуру нострифікації, тобто визнавати закордонні дипломи викладачів, яких приймають на роботу, а також студентів, яких беруть на навчання. Університети отримують право розміщувати фонди, зароблені від освітньої та наукової діяльности, на рахунках у державних банках і розпоряджатися ними.

Закон робить систему освіти більш упізнаваною і зрозумілою у світовому освітньому просторі. Запроваджуються визнані у світі три цикли вищої освіти: бакалявр, маґістер, доктор філософії.

Відповідно до европейських тенденцій зменшується максимальне навчальне навантаження на викладачів, що вивільнить час для їхньої наукової праці. Студенти також отримають більше можливостей для самостійної роботи.

С. Квіт зупинився на ролі Києво-Могилянської академії як осередку новаторства і освітянських новацій. Щойно досягнуто угоди з Польщею про заснування 550 польських стипендій для студентів і аспірантів зі сходу України. Навчання у Києві та Польщі допоможе цим людям вийти з впливу ворожої пропаґанди і стати у своїх областях патріотами України.

С. Квіт відповів на численні запитання учасників зустрічі.

Того ж дня С. Квіт відвідав редакції газет Українського Народного Союзу, де мав зустрічі з головним редактором Ромою Гадзевич та Президентом УНСоюзу Стефаном Качараєм.

Непопулярний закон...

(Закінчення зі стор. 1)

ми територіями, право на використання російської мови в усіх сферах суспільного життя (це сприймається як дурний натяк, ніби російська мова в решті України не має такого права), передбачення у державному бюджеті України видатків на економічний розвиток цих „окремих районів". І нарешті – „недопущення кримінального переслідування, притягнення до кримінальної, адміністративної відповідальности осіб – учасників подій на території Донецької, Луганської областей".

Тяжко це все збагнути, а ще тяжче – виправдати. Тому коментарі, за рідкими винятками, – неґативні, осудливі. Починаючи з середовища Верховної Ради, де законопроєкт набував чинности без жодного обговорення, пакетом і таємним голосуванням, коли й годі сказати, скільки насправді голосів він отримав.

Ось реакція народного депутата Інни Богословської: „Я не голосувала за закон про особливий статус окремих районів Донбасу. Нема прощенням тим, хто вбивав, тортурував українців, і робить це й сьогодні".

Знічений парадоксальним законом і голова Донецької обласної держадміністрації Сергій Тарута: „Для чого гинули наші хлопці? Нині вони почувають себе зґвалтованими, а крім цього, й загроза нового вторгнення нікуди не поділася".

Більшість політичних експертів сходиться в думці, що Україну чекає „друге Придністров'я" або й „боснійський сценарій". Леґалізація сепаратистської банди, фінансування її з державного бюджету, тобто з кишені усіх українських платників податків, можливість для „Новоросії" через вибори впливати на Київ – це означає припинення усіх назрілих реформ, припинення руху до Европейського союзу і НАТО. Децентралізувати Україну за умов фактичної війни – значить розколоти і послабити її.

А ще ж і це болить: як при такому узаконенні найгіршої, бандитської форми антиукраїнства будуть чутися нормальні люди в тих „окремих районах" Донбасу? Що їм робити? На що сподіватися?

Тому критики згаданого закону не виключають, що „партія миру", котру очолює Президент П. Порошенко, невдовзі може з більшими підставами називатися „партією війни" – з огляду на те, що слабкість перед аґресором, непослідовність, компромісність лише заохочує його до дальшого наступу. І він робитиме це, глузуючи з такої вигідної йому української „миролюбности". Цими днями вже й головний дипломат Росії Сергій Лавров захищав П. Порошенка від „радикальних елементів" в Україні, котрі не погоджуються з його мирними ініціятивами. Раптом цим московським авантюристам став потрібний мир в Україні. Чи не для того, щоб знову привести в новий український парлямент свою „п'яту колону"?

А тепер запитаймо себе: невже того, що знає кожен, не знає Президент П. Порошенко? Невже він не знає, що вожді бандитських „республік" не збираються ні приймати його миру, ні складати зброї? Невже Президент не бачить, що бойовики формують збройні колони для наступу на південь, на Маріюпіль? Невже не знає, що Москві Донбасу досить як вогнища постійної дестабілізації в Україні, а найближчою метою Путіна є Херсонщина, Одещина і шлях до Криму по суходолу?

Все це і більше, ніж це, П. Порошенко добре знає. Мине якийсь час – і всі ми також будемо знати, за яких обставин, з якого несприятливого російсько-европейського контексту мусів виникнути „капітуляційний" закон про особливий статус окупованих промосковською бандою окремих районів Донбасу. Але тепер Президент може сказати: ось вам мир, і відповідайте за нього, а ми, українці, тим часом станемо плечем до плеча. Може сказати. А що скаже насправді, почуємо.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Україна чекає на українські книжки

Левко Хмельковський

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – У серпні цього року з ініціятиви редакції тижневика „Свобода“ працівники бібліотеки Православної семінарії св. Софії (завідувач книгозбірні Лариса Булига) Української Православної Церкви США відібрали з книжкового фонду закордонні видання „Кобзаря“ Тараса Шевченка, книги з Шевченкознавства та інші, які були у кількох примірниках, щоб подарувати їх єдиному у світі музеєві „Кобзаря“ у Черкасах з нагоди 200-річчя від дня народження Т. Шевченка. Частину книг вислано також до Наукового центру шевченкознавчих досліджень, який діє з вересня 1999 року під егідою Інституту літератури ім. Т. Шевченка Національної Академії Наук при Черкаському державному університеті ім. Богдана Хмельницького. Пересилання книг спонзорувала Українська Національна Фундація при Українському Народному Союзові. Книжки перевезла посилкова компанія „Роксолана“ і на початку вересня їх отримали адресати. До „Свободи“ надійшли вміщені нижче подяки:

„Працівники музею отримали посилку – такі довгожданні книги. Прийміть слова нашої найщирішої вдячности. З повагою – Колектив музею „Кобзаря“ Т. Шевченка“.

„Щойно ми отримали щедрий дарунок з США – дві вагові посилки з книгами для наукової бібліотеки Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Добрі люди, українці з американського континенту, яким висловлюємо щиру і глибоку вдячність, надіслали багато цінних видань, яких в Україні обмаль, або й зовсім бракує. Особливо нас потішили численні й різні твори Тараса Шевченка та книги про нашого українського генія. Ціла бібліотечка книг Митрополита Іларіона (Івана Огієнка), твори письменників українського закордоння, праці з історії України, мемуарні речі. Безсумнівно, нашим студентам стануть у пригоді й англомовні видання. Принагідно висловлюємо щиру вдячність і працівникам бібліотеки при церкві св. о. Миколая в Торонто, від яких ми дещо раніше отримали посилку з цінними книгами, котрі вже передані до університетської наукової бібліотеки. Дякуючи добродійникам, стверджуємо, що їхні благодійні справи служать розбудові незалежної, демократичної, европейської України. Зі словами вдячности й шани – Володимир Поліщук, доктор філології, професор університету“.

Завідувач Музею „Кобзаря“ Ольга Шарапа (праворуч) знайомить з подарованими книжками працівницю музею Діяну Вівчарик. (Фото: Олександер Костирко).

Редакція „Свободи“, спираючись на набутий досвід, пропонує читачам тижневика продовжити благодійну справу і подарувати українські закордонні книжки про національно-визвольну боротьбу, її провідників та героїв, твори закордонних українських письменників школам та бібліотекам, навчальним закладам чи особам у містах і селах, з яких походить їхній родовід або особиста історія. Зараз, у час національного пробудження України після Революції гідности, такі книги особливо потрібні. Книги надасть бібліотека семінарії, а укомплектують посилки працівники редакції. Пересилання однією пачки з книгами коштує в середньому 50 дол. Чек з зазначенням „Book“ можна виписати на ред. Левка Хмельковського або безпосередньо на „Роксолану“. Адреси: Svoboda, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054 або Roxolana, 2200 Route 10, Suite 109, Parsippany NJ 07054. Просимо подати адреси або загальні побажання щодо отримувачів.

Парафіяльний фестин провели в Чикаґо

ЧИКАҐО. – 6-7 вересня відбувся щорічний парафіяльний фестин при Українській католицькій церкві свв. Володимира і Ольги. Випала нагода представити творчий доробок ансамблів „Метелики“ і „Водограй“ з парафії св. Андрія в Блумінґдейлі, школи танцю „Вишиванка“ з парафії св. Йосифа Обручника, ансамблю „Гуляйполе“ з Української православної церкви св. Трійці в Бенсенвілі, хору Осередку Спілки Української Молоді ім. Миколи Павлушкова, шкіл балету і народного танцю, групи „Блискавиця“ та танцювального ансамблю „Громовиця“ з парафії свв. Володимира і Ольги, солісток Діяни Собчук та Юнії Левик, хору Школи св. о. Миколая, мистецької школи „Барвінок“ та інших.

З чудовою програмою виступили співаки з України – Віктор Павлик, Андрій Князь та молодий талановитий музикант Олег Ватащук. Підтримали свято українців польська танцювальна група „Польонія“ та польська музична група „Гора Бенд“.

На святі побували сенатор США від штату Ілиной Марк Кірк, конґресмен від штату Ілиной Майк Квиґли, кандидат на посаду губернатора штату Ілиной від Республіканської партії Брюс Равнер, кандидат на посаду посадника Чикаґо олдермен Роберт Фіореті, кандидати в олдермени Біта Буенростро та Браєн Гопкінс.

Святкову атмосферу підтримували гама різнобарвних кольорів українських народних строїв з вишиваними і тканими національними узорами та орнаментами, а також смачні парафіяльні пригощання.

Українська Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“ була головним спонзором фестивалю. На потреби парафії від імені кредитівки голова фундації та віце-президент Ореста Фединяк, заступник голови фундації, віце-президент і довголітній голова парафіяльної ради Олег Караван, секретар-скарбник фундації та віце-президент-секретар дирекції Віктор Войтихів склали грошовий дарунок.

Саме 7 вересня, рівно 30 років тому, відійшов у вічність засновник парафії свв. Володимира і Ольги, Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Кардинал Йосип Сліпий. У Римі, під час п’ятого Архиєпископського синоду, він освятив наріжний камінь храму свв. Володимира і Ольги, що був з почестями вмурований при будові.

Прес-служба Української Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч“

„Золотий промінь” відзначає 20-ліття

Олеся Штурипіта

ГАРТФОРД, Конектикат. – Український танцювальний ансамбль „Золотий промінь“ 4 жовтня відзначатиме своє 20-ліття. В честь цієї події ансамбль підготував великий концерт, який відбудеться в „The Bushnell Theater of Hartford“ в Конектикаті.

До підготування концерту до теперішнього колективу приєдналося понад 30 випускників-танцюристів. „Золотий промінь“ запропонує „сценічну мандрівку“ до різних куточків України, покаже красу карпатських гуцулів, велич буковинської культури, кольорове Закарпаття, співучу Лемківщину. Співатимуть Оля Фриз та український вокальний ансамбль „Євшан“.

За довідками можна звернутися на сайт www.Bushnell.org або телефоном 888-824-2874.

Після концерту „Золотий промінь“ запросить усіх на забаву в Український народний дім, де гратиме гурт „Грім“. Прибуток з концерту буде надісланий на допомогу захисникам України через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

„Золотий промінь“ був заснований у 1994 році при Українському народному домі в Гартфорді, коли батьки знайшли хореографа, місце для проведення лекцій та 20 дітей, які були зацікавлені у вивченні танцю. За рік існування до колективу приєднався талановитий хореограф Орландо Паґан. Тепер в ансамблі налічується понад 60 учнів у чотирьох вікових групах дітей.

Члени українського танцювального ансамблю „Золотий промінь”.

Президент України Петро Порошенко промовляє до представників української громади США 18 вересня. (Фото: Адміністрація Президента України)

Президент Петро Порошенко...

(Закінчення зі стор. 1)

ку своїх принципів та подальших санкцій проти аґресора. Економічні санкції є важливими з багатьох причин – вони допомогли розподілити між добрим і поганим, захистити моральні основи і не зважати на праґматизм“.

4. Про створення спеціяльного фнонду допомоги Україні: „Я прошу Конґрес створити спеціяльний фонд, щоб підтримати інвестиції американських компаній в Україні, допомогти нам реформувати нашу економіку та систему юстиції. Україні потрібні сучасні технології, щоб бути більш інтеґрованою в глобальну економіку. І понад усе нам потрібна допомога Америки“.

5. Про співпрацю з сепаратистами: „Я готовий запропонувати сепаратистам більше прав, ніж будь-яка частина України мала до цього. Я готовий обговорювати (з сепаратистами – ред.) все, окрім територіяльної цілісности, свободи та незалежности України, її суверенітету. І якщо ця війна справді стосується лише прав, а не геополітичних амбіцій, рішення буде знайдено“.

Президент П. Порошенко був запрошений до Білого Дому, де Президент Барак Обама пообіцяв Україні підтримку, яка, проте, не передбачає передання українському війську „летальної зброї“, про що просив провідник України.

У зв’язку з цим газета „The Wall Street Journal“ висловилася досить критично: „Білий Дім оголосив про надання нової гуманітарної допомоги понівеченим війною східнім реґіонам України на суму 7 млн. (мільйонів – не мільярдів) долярів... Як зазначив Порошенко, Україна цінує американські ковдри, прилади нічного бачення і сухі пайки, „проте виграти війну ковдрами неможливо“, – цитує згадана газета українського керівника і підкреслює, що „Україна не просить у НАТО бомбардувальників і не просить вояків – лише базові речі, на зразок засобів зв’язку, розвідувальних безпілотників, протитанкової і стрілецької зброї, а також даних космічної розвідки“.

„Путін бореться за те, щоб звалити з ніг цю слабку европейську демократичну країну та втягнути Україну у відновлену імперію. Проте його мета все ще вислизає від Обами, – йдеться у статті. – Минулого тижня на вечорі зі збору фондів у штаті Мериленд він (Обама) зауважив: „У нас дуже маленький обсяг торгівлі з Україною, і геополітично те, що відбувається в Україні, не становить для нас прямої загрози“.

Зустріч Президента України Петра Порошенка з Президентом США Бараком Обамою 18 вересня. (Фото: Адміністрація Президента України)

У своїй промові П. Порошенко дав непряму відповідь на слова американського Президента: „Війна, яку ведуть сьогодні ці молоді люди [українці], це не тільки війна України. Це війна Европи і війна Америки теж. Це війна вільного світу в ім’я вільного світу“.

Через рік після початку української кризи різка реакція Володимира Путіна на бажання України зблизитися з Европою стає зрозумілішою, йдеться в редакційній статті бостонської газети „The Christian Science Monitor“.

„Україна поставила під сумнів проєкт Кремля з поширення „російської цивілізації“ на мільйони російськомовних жителів сусідніх земель, – йдеться у редакційній статті. – У Путіна можуть бути такі конкретні інтереси, як збереження морської бази в тепер уже анексованому Криму та використання України як буферу проти майбутнього вторгнення. Однак, рушійний початок – це його цивілізаційний проєкт“.

„Вибір простий – між цивілізацією і варварством“, – підкреслив Президент П. Порошенко, виступаючи в Конґресі.

У редакції „The Christian Science Monitor“ вважають, що найважливішу ролю у „зіткненні цивілізацій“ відіграють парляментські вибори в Україні, призначені на 26 жовтня: „На відміну від Росії, де останні вибори були відреґульовані на користь Путіна, в Україні вони будуть вільними і відкритими, що контролюватимуть европейські спостерігачі. У вільній Україні суспільство формує державу. Ідеали виражаються консенсусом індивідів, а не нав’язуються згори...“.

Після зустрічі з Президентом Б. Обамою в Овальному кабінеті Білого Дому П. Порошенко заявив, що задоволений американською підтримкою, але вона не дотягує до його запиту. „Гібридна опосередкована війна, тероризм, радикальні й екстремістські рухи в країні, порушення державних та міжнародних угод, розмивання і навіть знищення національної самосвідомости – всі ці загрози зараз стоять перед Европою, – підкреслив Президент України. – Якщо їх зараз не зупинити, то вони перетнуть европейські кордони і поширяться абсолютно по всьому світу“.

На додаток до прохань про військову допомогу, П. Порошенко закликав Конґрес заснувати особливий економічний фонд для підтримки інвестицій в українські компанії, що, на його погляд, має сприяти зміцненню в країні громадянського суспільства та економіки. П. Порошенко визнав давню наявність в Україні корупції та бюрократії (як він заявив, спадщини зв’язків його країни з Росією), але пообіцяв, що допомогу зі США не буде розтрачено даремно.

(За повідомленнями українських і світових засобів масової інформації)

Конґрес США оплесками схвалює промову Президента України Петра Порошенка.

На Марш миру в Росії вийшли десятки тисяч людей

21 вересня в Москві відбувся Марш миру. (Фото: ТСН)

МОСКВА. – 21 вересня в Москві відбувся Марш миру на підтримку України та проти аґресивної політики уряду Росії. Участь у акції взяли до 50 тис. осіб. Цей марш став продовженням Маршу миру в Москві 15 березня на вимогу припинення безвідповідальної аґресивної політики російської влади.

До акції долучились опозиційні партії „Яблоко“, „РПР-Парнас“, „Партія проґресу“, „Альянс зелених“, „Партія 5 грудня“, рух „Солідарність“ та громадські організації.

Близько 20 молодих людей з прапорами самопроголошених „ДНР“ та „ЛНР“ і банерами „Новоросія“ намагалися приєднатися до учасників антивоєнної акції, які збиралися на Пушкінський площі у столиці. Поліція не дозволила їм влитися у ряди демонстрантів.

Санкт-Петербурґ теж брав участь в Марші миру. Акція відбувалася у форматі прогулянки по місту і подальшого народного сходу – така форма публічного заходу не вимагає попереднього узгодження з владою. Сотні людей підтримали акцію і прийшли в одязі синьо-жовтих кольорів, у вишиванках. Головні гасла – „Ні війні“ та „Україні – мир, Росії – свободу“. Люди несли прапори Росії та України.

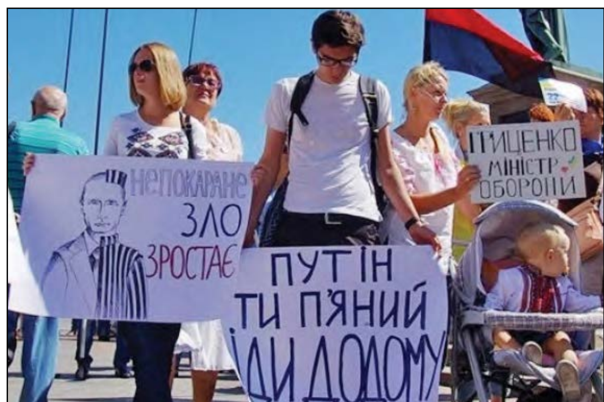
Марш миру відбувся у Воронежі, Волґограді, Ростові-на-Дону та Ставрополі. У Новосибірську, Єкатеринбурзі, Барнаулі влада відмовила у проведенні Маршу миру. Вимогами маршу є вивід з території України російських військ та розслідування фактів незаконного примусу з сторони влади Росії російських військовослужбовців до участи у бойових діях на південному сході України. Активісти також вимагають припинити торговельну та газову війну проти України.

(ТСН, Бі-Бі-Сі)

Одесити висміяли Путіна

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Одесити знають, що сміху боїться навіть той, хто вже нічого не боїться, тому вони використовують його в боротьбі з російською аґресією в Україні. Одеський гумор панував і на антипутінському марші, на який 21 вересня вийшли півтори тисячі жителів міста. Одеський сленґ додавав сили діялогу з осміяним аґресором. Одеса вимагала: „Ти п'яний, іди додому!“, „Бекіцер (геть) з України!“.

Антипутінська акція в Одесі. (Фото: Станіслав Змієвський)

Ланцюг миру простягнули в Ізраїлі

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – 18 вересня на набережній Середземного моря в Тель-Авіві відбулася акція прихильників миру в Україні та противників російської аґресії у східних реґіонах України, яка одержала назву „Ланцюг миру“. У ній взяли участь понад 300 осіб в Тель-Авіві і понад 100 осіб в Гайфі, де живий ланцюг протягнувся біля підніжжя Багайських садів.

„Ми хочемо, щоб місцеві жителі знали правду про війну і теперішню ситуацію в Україні, тоді, можливо, ми змінимо риторику держави і пересічних ізраїльтян у ставленні до військового вторгнення Кремля в Україну – це головна мета нашої участи у міжнародній акції „Ланцюг миру“, – розповіла організатор маршу і головний ізраїльський волонтер Ганна Жарова.

Хода з гаслами на івриті та англійською мовою з українською символікою почалася поблизу посольств Росії та США. „Ми хочемо зупинити війну! Наша сила і вплив – у нашій

(Закінчення на стор. 15)

Війна на сході об'єднала турботами усю Україну

Щотижня до „Свободи" надходять з міст і сіл України численні вістки про події, пов'язані з опором російській аґресії на сході України. Деякі з них вміщено на цій сторінці.

Бережанці прощалися з героєм України

Михайло Михайлинин
Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 20 серпня центральну площу міста і навколишні вулиці заповнили тисячі бережанців, які прийшли попрощатися з 19-річним Олександром Філем, котрий отримав смертельне поранення під час виконання бойового завдання на Донбасі. Він був навідником аеромобільного десантного батальйону.

У Бережанах О. Філь був членом молодіжної спортивно-патріотичної організації „Сокіл".

Під час похорону Архиєпископ Тернопільський і Зборівський Української Греко-Католицької Церкви Василій Семенюк виголосив зворушливу проповідь, закликаючи людей щодня молитися за мир в Україні.

Попрощатися з О. Філем прийшли його однокласники, які біля пам'ятника Тарасові Шевченкові встановили стенд з великим портретом загиблого героя, заквітчавши його віночком з червоної калини. Діти у вишиванках встеляли квітами останній шлях лицаря. Церковний хор і духова оркестра супроводжували прощальний обряд патріотичними піснями.

9 вересня до могили воїна прийшли його бойові побратими Павло Ільців та Роман Сеґейда. Поминальну молитву провели священики церков Пресвятої Трійці та св. Миколая Михайло Бугай, Микола Зоренний, Василь Онищук. Були присутні рідні загиблого, друзі та знайомі.

Командир сотні 80-ої аеромобільної десантної бриґади П. Ільців зазначив, що смерть О. Філя – дуже велика втрата для однополчан. 8 вересня минуло пів року, як дивізія бере участь у бойових діях. Вояки обороняли Луганське летовище. Однією з найгарячіших точок було село Хрящувате під Луганськом, де 16 серпня обірвалося життя О. Філя. Тоді їх сотня втратила бійців з Бродів та Дрогобиччини.

Біля могили Олександра Філя. (Фото: Тетяна Будар)

Подарували воякові шолом

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Учасник Евромайдану і громадського формування „Бережанська самооборона ім. Героїв Лисоні" Олег Поливко став учасником антитерористичної операції.

Численні друзі, рідні, однодумці, працівники музеїв, пошти, Будинку творчости школярів та молоді, місцеві самооборонівці зібрались у центрі міста 10 вересня для символічних проводів О. Поливка.

Представники самооборони передали воякові шолом з маскувальною накидкою, тактичні окуляри, балаклаву, рукавиці, ліхтар та інші обладунки.

Бережанці проводжають вояка на війну. (Фото: Тетяна Будар)

Священик стане капеляном

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – Настоятель храму Покрови Пресвятої Богородиці Української Автокефальної Православної Церкви о. Назарій Кучерявий вирішив стати капеляном українських вояків в зоні проведення антитерористичної операції на Донбасі. На свято Спаса 19 серпня він попрощався з своєю парафією.

о. Назарій Кучерявий). (Фото: Олександер Костирко)

Одесити подарували бойову машину

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Серед одеситів популярна кав'ярня „У кота Яроша". Цю жартівливу назву підказали активісти одеського Майдану – члени місцевого штабу Ради громадської безпеки та волонтери, які доставляють сюди військову амуніцію й гуманітарну допомогу для воюючих у зоні антитерористичної операції.

Майже пів тони гуманітарної допомоги було відправлено у Чаплинку, батальйонові територіяльної оборони „Тернопіль", де служать 27 одеситів, а бійцям 28-ої бриґади було надіслано тисячу медичних джгутів. За гроші кав'ярні було придбано новеньку бойову розвідувально-дозорну машину (БРДМ).

Перед відправленням на передову лінію залога тепло попрощалася з активістами Майдану, не оминувши своєю увагою і кота Яроша з кав'ярні.

Бойова розвідувально-дозорна машину (БРДМ) з Одеси.

„Ice Bucket Challenge" – на допомогу війську

Наталія Середюк

ОСТРОГ, Рівненська область. – Щоб зібрати фонди для потреб військовослужбовців, 10 вересня близько 150 студентів та викладачів Острозької академії прийшли на стадіон, де відбулася акція „Ice Bucket Challenge" (обливання крижаною водою), яка на підтримку армії в Україні відбувається уже два тижні.

Академію запросив взяти участь в „Ice Bucket Challenge" Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя.

Голова Братства студеїв Острозької академії Данило Плахотін розповів: „Ми з початку навчального року вже зібрали близько 5,000 грн на потреби армії, тому були дуже раді прийняти виклик від Ніжинського університету, бо це ще одна можливість допомогти". Зібрані гроші передадуть безпосередньо для воїнів з Острога.

Острозька академія запросила взяти участь в „Ice Bucket Challenge" на підтримку української армії Національний університет „Києво-Могилянська академія", Гарвардський університет та Фрайбурґський університет в Німеччині.

Студентка Ірина Михалевич обливає свого викладача Олексія Костюченка. (Фото: Олексій Бистровський)

НОВИНИ З НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

Війна і мир в Україні: що далі?

НЮ-ЙОРК. – 20 вересня в Науковому Товаристві ім. Шевченка відбувся круглий стіл, присвячений розвиткові політичних подій в Україні. Доповідачами на теми, об’єднані кардинальним питанням „Війна і мир в Україні: що далі?“, були президент НТШ-А, професор Гарвардського університету Григорій Грабович, професор історії Гантер-коледжу Ірина Вушко, Надзвичайний і Повноважний Посол України в ООН (2001-2006), професор Колюмбійського університету Валерій Кучинський. Ролю модератора і коментатора обговорення виконував відомий політолог, професор Ратґерського університету Олександер Мотиль.

На круглому столі в НТШ зліва: Олександер Мотиль, Ірина Вушко, Валерій Кучинський, Григорій Грабович.

Авдиторію складали, крім постійних відвідувачів суботніх академічних зібрань, молоді та енергійні представники останньої еміґраційної хвилі, були також гості з України, і серед них – безпосередні учасники бойових дій на Донбасі.

Програму відкрив Президент НТШ-А Г. Грабович. Він щиро привітав присутніх з відкриттям чергового академічного сезону суботніх програм для української громади Ню-Йорку, одночасно наголосивши на нинішніх особливих обставинах. „Усі ми надзвичайно переймаємося драматичним розвитком подій в Україні, наша щоденна праця раз-у-раз переривається потребою заглядати в Інтернет та до інших медій, аби знати, що, де і як відбувається. Члени Товариства у різний спосіб підтримують боротьбу українського народу проти усіх аґресивних зазіхань на політичну незалежність та територіяльну цілісність України, надають допомогу фронтові. Під знаком війни Росії проти України й надалі розвиватиметься наша діяльність протягом цього та наступного року“, – наголосив Президент НТШ-А і назвав кілька програм, які відбудуться протягом найближчих трьох місяців у Товаристві і які так чи інакше пов’язані з опором України проти окупантів-терористів.

Далі слово було надано гостеві з України, кореспондентові прес-служби добровольчого батальйону „Азов“ Русланові Ганущакові, який щойно прилетів до США безпосередньо з місця боїв. Він подав деталі своєї участи у боях під Іловайськом, згадав про полеглих на полях війни своїх побратимів Аксьона та Хому. „Великою проблемою є те, – ствердив Р. Ганущак, – що багато наших героїчних хлопців у добровольчих батальйонах спираються переважно на волонтерську допомогу, тоді як забезпечення з боку держави недостатнє“. Він висловив признання усім добрим людям за фінансові пожертви на потреби захисників Вітчизни.

(Закінчення на стор. 16)

Вадика-емерит Любомир Гузар відвідав Смілу

Олександер Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Архиєпископ-емерит Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Любомир Гузар 26 серпня відвідав Смілу, щоб підтримати цей край у нелегкий для українського народу час. Запросив його до міста наставник невеликої греко-католицької громади о. Андрій Чик. Під час зустрічі в приміщенні міського будинку культури усі присутні молилися за Україну.

Востаннє Архиєпископ-емерит Л. Гузар був на Черкащині у грудні 2011 року, коли він відвідав Черкаси в рамках п’ятих суспільних днів УГКЦ, які започаткував Митрополит Андрей Шептицький.

Відчувалося, що Владика Любомир був радий знову побувати у Шевченковому краї. Він був у доброму гуморі і після спільної молитви за Україну звернувся до присутніх: „Перші слова, які мені сказали: „Вітаємо вас на Шевченківській землі!“. Значить, ви свідомі і горді з того, що живете на тій землі, де жив наш великий поет. Шевченківська земля! Двісті років з дня його народження! Він дав нам палке слово. Він нам сказав, що ця земля і вся земля є Божа! Дивіться на Господа Бога разом з Шевченком – і тоді поняття „Шевченківська земля“ стане для вас особливо цінним“.

У розмові Владика Любомир відповів на запитання присутніх. Він закликав думати і шукати шляхів об’єднання, щоб бути одним народом, однією церквою. „Війна – жахлива річ, але обставини останнього року, як мені здається, є актом Божого провидіння, який у такий страшний спосіб нас опам’ятовує, – сказав він. – Ще рік тому ми були іншими. А тепер подумайте, скільки людей жертвують своїм життям, скільки підтримують армію, поранених? Ми відчули якусь єдність, потребу допомагати членам свого народу. Господь Бог не карає, а, напевне, з допомогою таких обставин хоче збудити нас, поглибити нашу любов до нього. Він хоче, щоби ми були одним народом!“.

Архиєпископ-емерит Любомир Гузар з учасниками зустрічі в Смілі. (Фото: Олександер Вівчарик)

Пресфонд „Свободи“ і Альманаху УНС 2014 за липень 2014 року

$	NAME	LOCATION
	Пресфонд „Свободи“	
250	PLAST-TABIR-PTASHAT-SOYUZIVKA	KERHONKSON, NY
200	BANACH, MELANIA	WOODBRIDGE, NJ
100	FARION, MARTA	CHICAGO, IL
90	DAWIDOWICH, TEKLA	ETOBICOKE, ON
70	BRESLAWEC, HALYNA	ROCKVILLE, MD
60	MARTYNIV, MIKHAIL	CHICAGO, IL
55	KOLISZYNSKYJ, LUDMYLA	CHICAGO, IL
50	IVANONKO, ZENON & HELEN	VESTAL, NY
	MELNYK, A	COLUMBUS, OH
	POPIWCZAK, IWAN	NORTH PORT, FL
	STEBELSKY, LIDIA	YONKERS, NY
40	HRYCENKO, WALTER & TATIANA	WEST ROXBURY, MA
30	DEBRAUN, LUDMILLA	HOLLYWOOD, FL
	KARPENKO, BORIS	SOUTHFIELD, MI
25	PAWLENKO, HELENA	BRICK, NJ
	RIPECKYJ, YURI	EAU CLAIRE, WI
20	BADYNSKYJ, JOSEPH	PHOENIX, AZ
	BARAN, ROXOLANA	MONTREAL QC,
	BARANOWSKYJ, GEORGE	OSPREY, FL
	BARTOSZYK, MARION	MOUNT RAINIER, MD
	BILLEY, MARK	BUENA PARK, CA
	CHOMA, LUBOMIRA	ROCHESTER, NY
	HARUCH, CZESLAWA	BURLINGTON, ON
	KOLODY, ARETA	CENTENNIAL, CO
	KONOWAL, ALEX	FORT MYERS, FL
	MARUSZCZAK, ILKO & OLGA	DEARBORN HEIGHTS, MI
	RUD, PELAHIA	RIDGEWOOD, NJ
	SLYZ, WOLODYMYR & BOHDANNA	WOODSIDE, NY
	SOS, JOHN Y & ULANA	PROVIDENCE, RI
	TOMKO, ANDREA	SHORT HILLS, NJ
	VERBITZKI, ANDREW	BOSTON, MA
15	BILAK, ROMAN	KENOSHA, WI
	FEDOR, MYCHAJLO	FLEMINGTON, NJ
	GAJDYCZ, MYKOLA	KERHONKSON, NY
	HALCZUK, MYKOLA	PARMA, OH
	LYCHODIJ, IRENE	FORT MYERS, FL
	MAZIAK, ROMAN & JULIANNA	BLOOMFIELD HILLS, MI
10	CHUDOWSKY, VALENTINA	WETHERSFIELD, CT
	DICKEY, ALLA	MIDDLE VILLAGE, NY
	FESCH, MICHAEL	TUCSON, AZ
	GROMOW, ALLA	UTICA, NY
	GUDZOWATY, OKSANA	YONKERS, NY
	KOWALCHUK, LYDIA	NEW HOPE, PA
	KUZMYCZ, VALENTINA	BAYSIDE, NY
	LOBACHEVSKY, OKSANA	SOMERSET, NJ
	LOHAN, GEORGE & OLGA	LITTLE FALLS, NJ
	LUCIW, WOLODYMYR & MARY	BERNVILLE, PA
	MALYSEWYCZ, DMYTRO	NORTH ROYALTON, OH
	PODOLIUK, BOHDAN	HICKSVILLE, NY
	SIMMA-TECHNOLOGIES,	THOUSAND OAKS, CA
	SITKA, WILLIAM	WEST ST PAUL, MN
	SLUK, NICHOLAS	SLOAN, NY
	UMEROW, MARIA	MINNEAPOLIS, MN
	ZWARUN, ANDRIJ	AUSTIN, TX
5	LEVYTSKY, ADRIAN	ELKINS PARK, PA
	MALEN, IWAN	SEVEN HILLS, OH
	STOLAR, WOLODYMYR	PARMA, OH
TOTAL FOR JULY: $1,750		
	Пресфонд Альманаху 2014	
30	SHASHLO, LEONID	TROY, MI
15	ISAJIW, IRENAEUS	NEWTON, NJ
	MOSTOVYCH, MARTHA	SILVER SPRING, MD
	RAKOCZY, TEODOR	COHOES, NY
10	BURDYN, LEV	MIDDLE VILLAGE, NY
	OHAR, OKSANA	BEVERLY HILLS, MI
5	GUDZ, MYRON	HARTFORD, CT
	TYMIUK, DMYTRO	BALTIMORE, MD
	WASCHUK, M	TORONTO, ON
TOTAL FOR JULY 2014: $110		

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

СПОРТ

На Союзівці відбулися змагання УСЦАК з плавання

Омелян Твардовський

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Щорічні змагання з плавання і тенісу на першість Української спортової централі Америки і Канади (УСЦАК) відбулися на Союзівці. У відкритті змагань 31 серпня біля плавацького басейну Союзівки взяли участь провідні діячі УСЦАК і Українського Народного Союзу.

Першості УСЦАК відкрив ланковий тенісу Юрій Савчак. Він привітав учасників, гостей і глядачів, а також представників організацій, зокрема традиційного фундатора медалів переможцям плавання та трофеїв переможцям тенісових змагань – Український Народний Союз. Англійською мовою ці привіти і подяки повторив суддя і стартер плавацьких змагань Роман Гірняк.

Учасників змагань вітали членка Екзекутиви УНСоюзу Рома Лісович і голова УСЦАК Ірией Ісаїв, Після виконання гимнів США, Канади і України ланкова плавання Таїса Бокало дала команду розпочати перші запливи.

Змагання провели Т. Бокало – ланкова УСЦАК і Українського спортово-виховного товариства „Чорноморська Січ", директор, Р. Гірняк – суддя-стартер, Христина Петер – завідуюча вислідами, Микола Процюк – часовий суддя, Анджеліна Козак – секретарка змагань, Петро Процюк –завідуючий часових суддів.

Висліди змагань

На 100 метрів вільним стилем:

Хлопці 15річні і старші
1. Павло Козак („Ч. Січ") – 1.08.71

Дівчата 15-річні і старші
1. Александра Кей („Ч. Січ") – 1.17.81

Дівчата 13-14-річні
1. Аня Оришкевич (Пласт) – 1.08.46

На 50 метрів вільним стилем:

Хлопці 15-річні і старші:
1. Дарик Герарді („Ч. Січ") – 28.10

Хлопці 13-14-річні
1. Микола Ткаченко (СУМ) – 34.56

Хлопці 10-річні і молодші
1. Лука Вовк („Ч. Січ") – 43.91
2. Андрійко Вайт (Пласт) – 23.41.

Дівчата 15-річні і старші:
1. Александра Кей („Ч. Січ") –13.37.

Дівчата 10-річні і молодші
1. Наталя Кей („Ч. Січ") – 23.97
2. Маріяна Кей („Ч. Січ") – 34.03
3. Алекса Базилевська – 39.00 („Ч. Січ")

На 25 метрів вільним стилем:

Хлопці 11-12-річні
1. Захар Непогода („Ч. Січ") –15.35

Хлопці 10-річні і молодші
1. Іван Козак („Ч. Січ") – 17.50

Дівчата 11-12-річні
1. Ганна Базилевська („Ч. Січ") – 22.34

Дівчата 10-річні і молодші
1. Алекса Ковалюк (Пласт) – 16.78,
2. Сесіля Кей („Ч. Січ") – 17.78 .
3. Наталя Макмекан („Ч. Січ") – 26.69.

На 100 метрів змінним стилем:

Хлопці 15-річні і старші
1. Павло Козак („Ч. Січ") – 1.15.06

Хлопці 13-14-річні
1. Айден Кей („Ч. Січ") –1.23.60

На 50 метрів горілиць:

Хлопці 15-річні і старші
1. Дарик Герарді („Ч. Січ") – 37.50

Хлопці 13-14-річні
1. Микола Ткаченко (СУМ) – 44.85

Дівчата 15-річні і старші
1. Александра Кей („Ч. Січ") – 39.16

На 25 метрів горілиць:

Хлопці 11-12-річні
1. Шін Кей („Ч. Січ") – 18.50

Дівчата 11-12-річні
1. Ганна Базилевська („Ч. Січ") – 28.84

На 50 метрів грудним стилем:

Хлопці 15-річні
1. Павло Козак („Ч. Січ") – 40.25

На 25 метрів грудним стилем:

Хлопці 11-12-річні
1. Захар Непогода („Ч. Січ") – 21.56

Дівчата 10-річні і молодші:
1. Ева Ковалюк (Пласт) – 21.00
2. Олеся Ковалюк (Пласт) – 23.62
3. Наталя Кей („Ч. Січ") – 25.38

Дівчата 11-12-річні
1. Ганна Базилевська („Ч. Січ") – 28.19
2. Марія Ткаченко (СУМ) – 39.00

На 50 метрів метеликом:

Хлопці 15-річні і старші
1. Дарик Герарді („Ч. Січ") – 32.56

Хлопці 13-14-річні
1. Айден Кей („Ч. Січ") – 39.84

Дівчата 13-14-річні
1. Аня Оришкевич (Пласт) – 37.72

На 25 метрів метеликом :

Хлопці 11-12-річні
1. Шін Кей („Ч. Січ") –15.75
2. Захар Непогода („Ч. Січ") –17.87

Хлопці 10-річні і молодші
1. Лука Вовк („Ч. Січ") – 23.16

Дівчата 10-річні і молодші
1. Ева Ковалюк (Пласт) – 18.19
2. Сесіля Кей („Ч. Січ") – 20.19
3. Олеся Ковалюк (Пласт) – 21.53

Плавацька дружина товариства „Чорноморська Січ" – чемпіон 2014 року.

У протоколі не подана відстань:

Хлопці 13-14-річні вільним стилем:
1. Айден Кей („Ч. Січ") – 1.10.13

Хлопці 10-річні і молодші грудним стилем:
1. Андрійко Вайт (Пласт) – 28.38

Хлопці 13-14-річні грудним стилем
1. Микола Ткаченко (СУМ) – 55.03

Естафета 4 на 25 метрів вільним стилем:

Дівчата 10-річні – С. Кей, Н. Кей („Ч. Січ"), Е. Ковалюк, А. Ковалюк (Пласт) – 1.15.78

Хлопці 11-12-річні (С. Кей, Л. Вовк, З.Непогода, А. Вовк („Ч. Січ") – 1.12.50

Естафета 4 на 50 метрів змінним стилем:

Хлопці 15-річні і старші – П. Козак, Д. Герарді, А. Кей („Ч. Січ"), М. Ткаченко (СУМ) – 2.44.22

Підсумкова табеля

1. „Чорноморська Січ" – 168 точок
2. Пласт – 54
3. СУМ – 25

Фундація „Вільна...

(Закінчення зі стор. 3)

не українське військо: „Вояки сиділи без води. Авіятори боялися літати на Карачун. Залоги панцерників теж боялися їздити. Я знайшов людей, які показали безпечніший шлях, завантажив у реанімаційне авто 800 літрів води і довіз. Але це була крапля в морі – треба возити й возити".

Ми відвідали Слов'янськ, Краматорськ, Красний Лиман, де, властне, була передова лінія. Нам звеліли не виходити з авт. Гриміли сальви з „Ґрадів".

Найбільш моторошною була поїздка в селище Щастя. Ми їхали в супроводі двох авт батальйону „Айдар". Відстань 80 кілометрів. Було наказано тримати відстань до авта, яке йшло першим, на випадок вибуху міни, щоб нам не зашкодило. Друге авто йшло за нами. Дорога була дуже тихою, жодного зустрічного авта. У лісі навіть птахів не було. Усі мовчали і пригадували минуле життя – що не зробили, де згрішили. До Щастя ми приїхали наступного дня після загибелі „Боїнґа". Саме тоді на передову лінію прийшли перші українські „Ґради".

У наступну поїздку я поїхала у 41-ий добровольчий батальйон територіяльної оборони. Волонтери купили для них перший міношукач. До того сапери підривалися на мінах-розтяжках. Завдяки зусиллям волонтерів тепер вони не гинуть.

Очі цих чоловіків я не можу забути, вирвати з серця. Вони мені сняться. В очах були лють і нерозуміння, чому командування віддає такі накази, чому АТО проводиться так нездарно. Великий біль... Усі вони дуже мало говорять. Не плачуть, не сміються... Усі почуття зачинені на сім замків. Але при цьому у них незламний бойовий дух і високий патріотизм. Від них я почула: „Україна для нас – понад усе!". Я не могла собі уявити, що така величезна кількість людей живе Україною, нашою Україною!

Деякі люди на сході поняття не мають, як виглядає український прапор. Вони переконані, що живуть в Росії, до якої увійшло українське військо. Наших вояків вони зустрічають з неприхованою аґресією.

Коли у Лисичанську місцеві жителі три дні сиділи без води та їжі, наші вояки з своїх припасів, подарованих волонтерами, привезли їм воду та їжу. Беручи це, вони однаково ненавиділи наших вояків. Навіть діти! В очах дітей були переляк і ненависть.

Вояки, які мають сім'ї, ними живуть. Це єдине, що їх тримає й дозволяє йти вперед. Розмови там виключно про війну. Лайка, матперемат. А коли дзвонять дружина, діти чи рідня, то настає мертва тиша. Жодної лайки! Й так відразу: „Зайчику, агов!". І відразу стільки ніжности, стільки ласки, стільки любови! Ця любов тримає їх! Це там я зрозуміла, що буду й далі працювати для нашого війська.

Я хочу, щоб моя робота була спрямована на збереження життя всіх і кожного. Я розумію, що це неможливо, але якщо кожен зробить свій внесок, то разом ми переможемо у цій війні і максимально підтримаємо тих вояків, які зараз борються за наше майбутнє!".

У США підтримати діяльність Фонду „Вільна Україна" вирішили компанії „Міст" та „Роксоляна".

Ланцюг миру простягнули в Ізраїлі.

Ланцюг миру...

(Закінчення зі стор. 11)

організованості і згуртованості!", „Україна буде вільною і неподільною!", „Небесна сотня – герої України!" – ці гасла несли учасники маршу. Активісти через Фейсбук напередодні опублікували гасла, написали безліч повідомлень і листівок, аби місцеві жителі підтримали світову акцію протесту проти подій в Україні.

Учасники заходу вишикувалися в живий ланцюг, вздовж якого, в пам'ять про жертви серед українських військових і мирного населення, запалили свічки.

Ланцюги миру в Ізраїлі стали першим заходом в рамках всесвітнього „Маршу миру", який відбувся 21 вересня в Києві, Ню-Йорку, Вашінґтоні, Берліні, Римі, Тбілісі, Празі, Відні. Тель-Авів та Гайфа стали першими містами, де люди вишикувалися живим ланцюгом і запалили свічки в пам'ять загиблих в Україні під час російської аґресії. За словами Г. Жарової, аґресія Росії безпосередньо стосується й Ізраїлю. Росія є одним з постачальників зброї терористичним організаціям, які постійно загрожують Ізраїлю і здійснюють терористичні акти.

В Гайфі пліч-о-пліч стали колишні жителі України, корінні мешканці міста і араби, які навчалися у вищих школах України. „Ми тримали за руки івритомовних і англомовних ізраїльтян, які долучилися до ланцюгу миру. Людей прийшло багато, і вони зрозуміли, що Україна потребує підтримки з боку світової спільноти. Отже, ми досягли своєї мети", – сказав активіст групи „Ізраїль підтримує Україну" Олексій Остапенко.

Українське село шукає нові ідеї

Олександер Костирко

ГОЛОВКІВКА. Черкаська область. – Мешканці восьми сіл центральної України попри тривоги, пов'язані з війною на сході України, пробують відшукати нові ідеї для розвитку своїх сіл. На допомогу їм прийшов проєкт „Сприяння сільському мікропідприємництву в Україні", ініційований у Польщі Щецинським реґіональним центром Фундації розвитку місцевої демократії, і виконується у співпраці з однією з найдосвідченіших громадських організацій в Україні – Інститутом демократії ім. Пилипа Орлика за співфінансування Міністерства закордонних справ Польщі. В основу проєкту покладена концепція так званих „тематичних сіл", яка докорінно міняє усталене сприйняття села як джерела постачання харчів і дає можливість розглядати сільську місцевість як джерело нових знань та позитивних емоцій. Водночас селянин перетворюється з виробника продукції на працівника сфери послуг, що потребує від нього самого певних ментальних змін.

Представники українських сіл Суботова, Головківки, Івківців, Межирича, Сорокотяги, Коржової (Черкаська область), Великої Андрусівки (Кіровоградська область), Березової Рудки (Полтавська область) протягом тижня мали можливість познайомитися з досвідом, що напрацьований поляками, безпосередньо відвідуючи польські села і спілкуючись з підприємцями.

І ось в Україні відбулася перша проба проєкту. 16 серпня село Головківка запросило першу групу під-

(Закінчення на стор. 18)

Майстер-кляса з соломоплетіння у Головківці. (Фото: Олександер Костирко)

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

УКУ розпочинає нову фазу збіркової кампанії

Матвій Матущак

ЧИКАҐО. – Український Католицький Університет (УКУ) та Українська Католицька Освітня Фундація (УКОФ) оголосили про початок нової публічної фази збіркової кампанії для завершення будівництва університетського містечка на вулиці Стрийській у Львові, а також для збільшення непорушного фонду-ендавменту для нових академічних та дослідницьких програм.

Ця публічна фаза кампанії під назвою „Нове покоління для нової України!" розпочинається серією благодійних бенкетів, починаючи з Торонто 1 листопада у бенкетній залі „Княжий двір", потім у Ню-Йорку, 2 листопада, у готелі „Рузвельт", далі у Клівленді та Монреалі 8 листопада, в Чикаґо 9 листопада в Українському культурному осередку, у Калґарі 14 листопада в Культурному осередку св. Стефана. У наступні місяці бенкети заплановані у Києві і Лондоні.

Серед запрошених визначних гостей та промовців – президент УКУ Владика Борис Ґудзяк, посадник Львова Андрій Садовий, співачка Руслана Лижичко. На бенкеті у Клівленді буде присутній історик з Єйльського університету проф. Тимоті Снайдер, автор книги „Криваві землі".

У 2010 році УКУ ініціював першу фазу кампанії, успіх якої дозволив завершити будівництво нового академічного корпусу та колегіюму ім. Йосифа Сліпого.

Протягом наступної фази кампанії УКУ зможе завершити будівництво університетської церкви та пасторального центру, розпочати будівництво модерної університетської бібліотеки з навчальним центром, проєкт якого розробила відома німецька архітектурна компанія з Штутґарту „Бенеш".

Для детальнішої інформації про збіркову кампанію і благодійні бенкети можна відвідати веб-сторінку УКОФ: www.ucef.org, або подзвонити у центральне бюро УКОФ у США телефоном (773) 235-8462, в Канаді 416-239-2495.

Війна і мир...

(Закінчення зі стор. 13)

Далі ведучий програми О. Мотиль представив панелістів і пояснив пропонований ним формат подальшої розмови. Перший доповідач – В. Кучинський – нагадав головні етапи „лютневої" революції, пояснив її причини та наслідки, розкрив форми та методи подальшої путінської інтервенції в Україну, назвавши аґресію Москви грубим порушенням міжнародних норм та викликом усій західній цивілізації під надуманим приводом утвердження „русского міра". „Головна мета Путіна є довічне утримання особистої влади, – наголосив В. Кучинський. – Путін розуміє, що Україна може стати прикладом не тільки для інших країн пострадянського простору, але й для самої Росії, що означає смерть „путінізму".

І. Вушко говорила про велику відповідальність, яку вона та її однодумці з середовища найновішої української еміґрації почувають перед своїми співвітчизниками в Україні, про зусилля, які ці люди докладають для роз'яснення в американському суспільстві цивілізаційного конфлікту на території України. Вона згадала про відсутність достатнього довір'я між поколіннями, наголосила на необхідності значно ширшого та відкритішого діялогу, зупинилася на проблемах, які заважають провадити громадську діяльність ефективніше.

Повертаючись до думок, висловлених у вступному слові, Г. Грабович засудив методи „гібридної війни", брехливість кремлівської пропаґанди. Одночасно він також вказав на, з його погляду, позитивні для української „суб'єктности" наслідки путінської аґресії. За часів правління Віктора Януковича Україна, здавалося, була вже повністю підготована для віддання на поталу Москві, але цього тепер не може статися, адже всі ці брутальні методи призвели до прозріння навіть найбільших проросійських симпатиків. Події також допомогли переконати американців у великому героїчному потенціялові українців. А тому рішучість надавати ширшу допомогу Україні зростає. У кінцевому підсумку поступово зникає традиція розглядати Росію і Україну як дві частини однієї політичної проблеми, схильність сприймати конфлікт у форматі якогось територіяльного поділу, як це у випадку Північної та Південної Кореї. Бо й досі бачимо прецеденти, коли справи України можуть обговорюватися ключовими світовими гравцями без участи, навіть без присутности представників самої України.

Г. Грабович також подав свої думки про наступні парляментські вибори, про необхідність проведення справжніх, а не декоративних реформ, зокрема і в українській освіті та академічній науці.

Раніше ми мали ситуацію, коли проведення реформ в Україні було важливою необхідністю, проте не настільки жорстко пов'язаною з темпами їхнього упровадження. Але зараз здійснення реформ є дослівно питанням життя і смерти, умовою „sine qua non" самого існування незалежної української держави.

На цьому наголосив, підбиваючи підсумки дискусії, О. Мотиль, навівши паралель із становищем, у якому опинилася Польща у 1990 році. „І другий важливий наслідок, – додав він, – що міжнародне становище Росії як ворожої Україні держави нині значно послабшало: з авторитетного члена клюбу провідних світових держав Росія поступово перетворюється на світового ізґоя, для якого достойного виходу з становища уже не проглядається".

Пресова група НТШ-А

ПОСТАТІ

Чижевський повертається до України

Світлана Орел

Якщо запитати у мешканців Кіровограду, хто такий Дмитро Чижевський, то частина з них пригадає, що цим ім'ям названа обласна наукова бібліотека. Хтось, можливо, знає, що Д. Чижевський – філософ-еміґрант. Інші про видатного земляка не знають нічого. Між тим цього року весь вчений світ відзначив 120-річчя видатного славіста, філософа, літературознавця, дослідження якого стали надбанням багатьох европейських народів. Попри величезний науковий спадок, Д. Чижевський не здобув належних посад, становища, матеріяльного забезпечення. На батьківщині Д. Чижевського його ювілей таки спричинився до того, що ім'я вченого та його основні світоглядні напрямні стають ближчими і зрозумілішими ширшому загалу.

Д. Чижевський народився 1894 року в Олександрії, Кіровоградська область, помер 1977 року в Гайдельберґу, Німеччина.

До 100-річчя вченого, у лютому 1992 року, книгозбірню, яка доти мала ім'я Надії Крупської, перейменовано на честь філософа. У Кіровограді та Олександрії, де народився Д. Чижевський, а потім і в столиці, відбулися наукові читання „Діялог культур", було відкрито меморіяльну дошку на будинку, де жила родина Чижевських, у Олександрії названо вулицю на його честь, в обласній бібліотеці організовано книжководокументальну виставку „Нестор славістів". Учасники наукових читань підтримали заснування на його малій батьківщині фундації для вивчення та популяризації творчої спадщини видатного мислителя. Та досі про таку інституцію нічого не чути.

Національна Академія Наук встановила премію ім. Д. Чижевського в сфері філософії. У 2006 році на приміщенні Інституту філології Київського національного університету, де навчався Д. Чижевський, відкрито меморіяльну дошку. В Україні опубліковані „Історія української літератури", „Нариси з історії філософії на Україні", „Філософія Г. С. Сковороди" та чотиритомник філософських праць, підготовлений Інститутом філософії з ініціятиви Василя Лісового. Ці видання стали надбанням небайдужого професійного читача.

Меморіяльна дошка на честь Дмитра Чижевського в Олександрії.

Для ширшого ж кола, у тому числі й земляків ученого, його ім'я досі залишалось загальним місцем. Щоб виправити такий стан, методист Обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. Василя Сухомлинського Лариса Гайда ініціювала просвітницький проект „Наш земляк Дмитро Чижевський – видатний ученийенциклопедист, філософ та історик культури й науки", презентація якого відбулася ще торік.

Її колега Андрій Іванко, опрацювавши десятки джерел (в обласній науковій бібліотеці зберігаються окремі праці вченого, видані у Бостоні, Лондоні, Любляні, Гарварді, деякі видання з його особистої бібліотеки), підготував популярний нарис „Д. Чижевський – людина з Парнасу науки".

Один з найавторитетніших дослідників спадщини вченого Володимир Янцен зауважив: „Якщо зосередитись на його участі у дослідженнях різних національних культур, на його внеску в розвиток цих досліджень, то цілком можливо вважати його українським, російським, чеським, словацьким, німецьким і навіть американським ученим".

Рідною мовою в родині Чижевських була російська. У ті часи лише одиниці послуговувались українською мовою, тим більше, що мати Марія Єршова, талановита художниця, була етнічною росіянкою. Але його дядько Павло Чижевський, член української фракції Державної Думи, член Центральної Ради та уряду Української Народної Республіки, автор праці „Основи української державности", був відвертим українофілом. Свого часу він з молодим тоді Володимиром Вернадським доставляв з Женеви в Україну нелеґальні українські видання. Але в родині ніхто не ставив перепон перед природною українською стихією, що панувала у степовому містечку. Особливо гостро відчувала потребу змін молодь, яка збиралась у домі Чижевських спочатку у просвітницькому, а потім і у соціял-демократичному гуртку.

Проф. Панас Феденко, друг дитинства Д. Чижевського, згадує, як у березні 1911 року гуртківці влаштували засідання з приводу 50-річчя з дня смерти Тараса Шевченка. З доповіддю виступив Д. Чижевський, він також виконував на фортепіяні композиції Миколи Лисенка на тексти Т. Шевченка. Вже наступного року, як згадує П. Феденко, у спілкуванні та листуванні вони перейшли на українську мову, що було певною мірою протестом проти заборони викладання українською мовою в народних школах. Ясна річ, гуртківців (на той час Д. Чижевський уже навчався у Києві) не могла не обурювати заборона царського уряду відзначати 100-річчя Т. Шевченка.

Революційні настрої та активна участь у політичному житті привели Д. Чижевського у Центральну Раду. 22 січня 1918 року він проголосував проти прийняття IV Універсалу, фактично проти незалежности УНР, бо не уявляв України поза федеративними зв'язками з Росією. Частина української діяспори до смерти не змогла пробачити йому цього кроку. Та й він сам, як свідчив викладач хорватської мови Стефан Дріло, який доглядав Д. Чижевського в останній рік його життя, підсумовуючи свій життєвий шлях, не раз наголошував, що зробив кілька помилок у житті, першою і найважливішою з яких називав своє голосування проти IV Універсалу.

Дмитро Чижевський

Д. Чижевський фактично був поліглотом. Він міг читати лекцію тією мовою, якою творив письменник, про якого йшлося. Але українська мова, як влучно зазначив А. Іванко, була для нього мовою серця, мовою любови.

В Олександрії, крім батьківського будинку Чижевського, збереглося приміщення гімназії (там розміщувалась філія Білоцерківського аґрарного університету, після пожежі приміщення законсервоване, потребує реконструкції), де він вчився, й земської управи, де працював його батько. Як стверджує краєзнавець Валерій Жванко, за певної уваги держави, можна створити екскурсійний маршрут, адже збереглося чимало будівель, фраґментів огорож того часу, а розповіді про них малювали б портрет родини вченого і минулої епохи. Покищо влада в Олександрії не дозріла до таких ініціятив, але повернення Д. Чижевського в Україну неминуче поставить і ці питання.

Інший проєкт – солідне видан-

(Закінчення на стор. 19)

Українське село...

(Закінчення зі стор. 15)

літків на „Картопляні розваги". Картопля, вирощена у Головківці, вважається найкращою не тільки на Черкащині, а й далеко за її межами. За задумом вчительки англійської мови та малювання місцевої школи Оксани Почінської та голови села Наталії Вакуленко, цей захід допоможе і привернути до села більше уваги. Разом з тим Головківка має чарівну природу урочища Холодний Яр, чудові ліси з озерами та джерелами цілющої води.

Першими учасниками „Картопляних розваг" стали учні Черкаської школи бойового гопака, які здійснили похід стежками Отаманського парку, мали майстер-кляси з соломоплетіння та виготовлення печаток з картоплі, рухливі ігри, в яких відбилися українські реалії – діти влучали дротиками у „колорада". Було й випікання картоплянників, які споживали з медом. Поголос про подію невдовзі приведе до Головківки нових гостей.

У вересні і жовтні відбудуться імпрези в інших селах: "Хлібна осада" в Івківцях, де є старовинний діючий вітряний млин, „Українські народні забавки" у Суботові – на основі роботи Марка Грушевського „Дитячі забавки та гри усякі", виданої у 1914 році, „Козацька республіка" у Великій Андрусівці, похід стежками давніх мисливців на мамутів у Межирічі, де виявлена найдавніша стоянка мисливців на мамутів, „Історії старого млина" у Коржовій, де зберігся водяний млин, „Острів скарбів" у Сорокотязі за участю казкових українських богатирів та „Березові пригоди" за мотивами українських казок та місцевих леґенд у Березовій Рудці.

Чижевський повертається...

(Закінчення зі стор. 17)

ня „Дмитро Іванович Чижевський і його сучасники. Листи, спогади", що вийшло у кіровоградському видавництві „Імекс ЛТД" на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за програмою „Українська книга". Його упорядники – старший науковий співробітник Інституту філософії ім. Г. Сковороди Ірина Валявко, В. Янцен та науковий редактор видавництва Олександер Чуднов.

В. Янцен з болем пише про те, що особисті архіви вченого, які зберігаються у Гайдельберґу і Галле, досі повністю належно не каталогізовані, у Гайдельберзі значна частина їх ще у 2003 році розпродана (деякі з них В. Янцен придбав особисто). Певна частина його праць залишилась у рукописах. Вони, а також нотатки лекцій і доповідей перебувають у приватних колекціях, їх треба терміново збирати, щоб не втратити безповоротно.

Це стосується й листів. Д. Чижевський написав їх десятки тисяч, а зібрано лише кілька сотень (у книзі наведено фраґменти листування з Омеляном Пріцаком, Володимиром Вернадським та Юрієм Шевельовим). Літературознавча спадщина Д. Чижевського може стати міцною опорою для колоніяльно ураженого світогляду України.

О. Пріцак зауважував, що Д. Чижевський усе своє життя віддав творенню української самостійної інтелектуальної та літературної історії. Цей висновок тільки на перший погляд здається простим. Десятки років гуманітаристика перебувала у полоні фальшивої комуністичної ідеології, не одне покоління українців, за винятком одиниць, не усвідомлювало своєї історії, культури, гуманітарного спадку минулого, його ролі і місця у світових процесах, велика європейська нація не мала власної цілісної філософської школи, яка б давала їй оперття для руху у майбутнє.

Проф. Степан Козак, досліджуючи історіософський аспект спадщини Д. Чижевського, підкреслює його думку, що „Книга буття українського народу" – це історія, яка вказує людству шлях до спасіння.

Радянську марксистсько-ленінську філософію Д. Чижевський вважав чимсь безглуздим на кшталт підіймального крану з соломи. Натомість вчений напрацював багато конструкцій, які ми могли б використати як справжній кран для зведення нашого світоглядного та духовного буття.

Кіровоград

Ділимося сумною вісткою, що

31 серпня 2014 року

відійшов від нас у вічність

старший вістун УПА

сл. п. Антін Микич "Журавель"

нар. 20 лютого 1924 року в селі Селиська, повіт Яворів, Львівська обл.

Член ОКВ УПА в США і Канаді.

Служив чотири роки в сотні Бриля, відділ Переяслави кулеметчиком.
В 1947 році рейдом добився до Американської зони Німеччини, звідкілля переїхав на постійне перебування до США.
Похорон відбувся 4 вересня 2014 року в церкви св. Миколая в Пассейку, Ню Джерзі
Похований на упівській секції цвинтаря св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

+

Дружині покійного, дітям і всій родині складаємо вислови глибокого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ !

Головні Управи:
Об'єднання кол. Вояків УПА в США і Канаді
Товариства Вояків УПА в США і Канаді

КОМАНДА 18-ГО КУРЕНЯ ПЛАСТУНІВ СЕНІОРІВ

„ЧОТА КРИЛАТИХ"

ділиться сумною вісткою зі своїми членами, всім пластовим товариством та українською громадою, що в понеділок, 15 вересня 2014 року, відійшов на Вічну Ватру

св. п. пластун сеніор

ВОЛОДИМИР ГОРСЬКИЙ

співзасновник і керівний член куреня „Чоти Крилатих".

Складаємо глибоке співчуття родині і друзям покійного.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 19 вересня 2014 року, проживши 54 роки, несподівано відійшов у вічність найдорожчий Чоловік, Батько і Брат

св. п.

Микола Глушко

син св. п. Дмитра і Розалії, народжений в Йонкерсі, Н. Й.

Микола був довголітнім членом Спілки Української Молоді - Осередку в Йонкерсі, Н. Й. Виростав з любовю до Бога і батьковщини, та плекав ці вартості у своїх дітей.

Микола закінчив Stevens Institute of Technology, Hoboken, NJ, в 1982 році. Останніх 15 років працював в Combined Insurance Company. Був завзятим спортсменом, особливо у відбиванці. Був активним членом Української православної катедри св. Димитрія в Картереті, де служив заступником голови парафіяльної управи. Вчив в недільній школі та організовував щорічний український фестиваль. Українська громада втратила невтомного діяча, а церква втратила вірного брата у Христі. Його відданість Богові, батьківщині, родині, та віра у вільну, незалежну і суверенну українську державу були твердими. Слава Україні! Героям Слава!

Вічна Йому пам'ять!

Хай Йому буде Царство Небесне!

Похорон відбувся в середу, 24 вересня 2014 року, з похоронного заведення Chubenko Funeral Home, Port Reading, NJ, до Української православної катедри св. Димитрія в Картереті, а відтак на Український цвинтар св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на Фонд допомоги Україні при Українській православній церкві США в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:

дружина	- Галя (з дому Науменко)
діти	- Наталія і Микола
брати	- Андрій з родиною
	- Павло з дружиною Сильвією
сестра	- Надія Кручова з родиною

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!